

DATED
NEWS
DELIVER BY
SATURDAY
JULY 1

LAIKS

WEEKLY NEWS
PERIODICAL
POSTAGE PAID
ST PETERSBURG, FL
AND ADDITIONAL
MAILING OFFICE
(USPS 301-500)
ISSN 1089-8832

«LAIKS» IS PUBLISHED SINCE 1949 // «LAIKS» IZNĀK NO 1949. GADA
Published 48 times per year except the first week in January, the first week of May, the last week in June, the last week in December
Published weekly by: Latvian Newspaper «Laiks», Inc., 6145 SUN BLVD Apt. 203, ST PETERSBURG, FL 33715
POSTMASTER: Send address change to: «Laiks», 4B S HERON ST MANCHESTER, NJ 08759
E-mail: LaiksDSR@aol.com

Lasiet tīmeklī!
www.laiks.us

Volume LXXIV Nr. 24 (6106)

2023. gada 1. jūlijs – 7. jūlijs

PLEIF 10. gadskārta

**PBLA un Ārlietu ministrija
aicina uz Pasaules
latviešu ekonomikas un
inovāciju forumu 5. jūlijā**

2023. gada 5. jūlijs | Rīga, Latvija

KONFERENCĒ PIEDALĪSIES

Egils Levits

Krišjānis Kariņš

Edgars Rinkēvičs

Arvils Ašeradens

Mārtiņš Staķis

Pēteris Blumbergs

Nils Melngailis

Roberts Grava

Laura Ramanis

Aleksandra Malinovska

Vitnija Saldava

Jānis Tupesis

Liza Belozerova

Ilga Bērzkalna

Kristaps Zariņš

UN DAUDZI CITI

5. jūlijs, 2023

9.00 – 16.00

Latvijas Nacionālā bibliotēka

Vairāk informācijas un iespēja reģistrēties:

www.wleif.lv

Konferenci
organizē:

ERDA

Konferenci
atbalsta:

LIAA

LNOĢ aicina
2. lpp.

Par
jauno mūziķu
meistarkursiem
Siguldā
3. un 4. lpp.

Vārds jaunajiem
latviešiem
4. un 5. lpp.

Jāņa Boļa
piedzīvojumi
Katskiļos
8. lpp.

Sibīrijas
vēstules
Strasburgā
12. lpp.

Fakti par Latvijas
hokeja vēsturi
13. un 14. lpp.

Daugavas
Vanagi tiekas
Liepājā
18. lpp.

Latvian newspaper
LAIKS

Frequency: WKLY EXC 1ST WK - JAN, 1ST WK - MAY,
LAST WK - JUN; LAST WK - DEC

Latviešu nedēļas laikraksts

Iznāk sestdienās, 48 reizes gadā
Abonēšanas maksa ASV dolaros:
3 mēn. US \$ 50.00
6 mēn. US \$ 100.00

Redakcija Rīgā, Gertrūdes ielā 27, Rīga, LV-1011, Latvija.
Tālr.: +371 67326761, fakss: +371 67326784
e-pasts - redakcija@laiks.us
mājaslapa - www.laiks.us

Redaktore: Ligita Kovtuna
mob. tālr.: +371 29439423. e-pasts: ligita@laiks.us

Par REKLĀMU un SLUDINĀJUMIEM, kas iesniegti LATVIJĀ, maksājumi notiek EURO.

Neizlietotus manuskriptus un fotoattēlus redakcija neuzglabā.
Redakcijai ir tiesības iesūtītos materiālus izmantot arī saīsinātus.

Laikrakstā iespējams, ar autora vārdu vai iniciāļiem
parakstītajos rakstos izteiktās domas ar redakcijas viedokli
par pašu jautājumu var arī nesaskanēt.

Par reklāmas vai sludinājuma saturu atbild reklamdevējs.

Sarīkojumu un dievkalpojumu ziņas sūtīt Inesei Zaķis
e-pasts: rigaven@aol.com

Par REKLĀMU un SLUDINĀJUMIEM, kas iesniegti ASV, maksājumi notiek ASV dolaros.

Sēru sludinājumus un adresu maiņas sūtiet pēc adreses
4B S HERON ST MANCHESTER, NJ 08759
e-pasts: LaiksDSR@aol.com

Ja vēlaties saņemt vairāk informācijas par avīzi,
lūdzu, zvaniet LAIKA ASV tālr.: 727 385-4256

LAIKS

4B S HERON ST MANCHESTER, NJ 08759
laiksdsr@aol.com
www.laiks.us

Lūdzu, maksāt ASV dolaros uz «Laiks» Inc. vārda
Abonējiet laikrakstu LAIKS, neizejot no mājām – lietojiet
www.laiks.us!

«LAIKA» abonements maksā: 3 mēnešiem ASV \$65.00
6 mēnešiem ASV \$130.00

FLORIDAS IEDZĪVOTĀJU IEVĒRĪBAI! Lūdzu pievienojiet
7% Floridas nodokli par laikraksta abonēšanu!

Laiks pa gaisa pastu Amerikā 3 mēneši \$89.00
6 mēneši \$178.00
Laiks pa gaisa pastu Latvijā 3 mēneši \$89.00
6 mēneši \$178.00
Laiks pa gaisa pastu Kanadā 3 mēneši \$97.00
6 mēneši \$194.00
Laiks pa gaisa pastu citur ārzemēs 3 mēneši \$120.00
6 mēneši \$240.00

Ārpus ASV LAIKU var pasūtīt tikai pa gaisa pastu.

Uzvārds, vārds: _____

Adrese: _____

zip: _____

Laikraksta izdošanu atbalsta
Latvijas Kultūras ministrija

Latvijas Nacionālās Operas Ģilde

Latvian National Opera Guild, Inc.

Valdes priekšsēdis un
prezidents
Ivars Slokenbergs

Vice prezidenti
Iveta Grava
Ieva Kārklīnš O'Rourke

Finanšu administrators
Dr. Māris Lapiņš

Valdes locekļi
Vija Bērziņa
Ivars Bērziņš
Dr. Ēriks Niedrītis
Aivars Osvalds
Agnese Strautniece
Māra Veide

Revīzijas komiteja
Aija Blūmfelde
Brigita Klausā

Padomdevēji
Dace Aperāne
Pauls Berkolds
Gunta Dreifelde
Viesturs Gailis
Dr. Ingrida Gutberga
Juris Karlsons
Juris Keņiņš
Māra Keņiņa
Arturs Maskats
Arturs Ozoliņš
Gita Padega
Marcis Voldiņš
Ilvija Zvaigzne

Bijušie priekšsēdētāji
Indulis Lācis †
Dr. Ilgvars Spilners †
Beatrise Rasuma †
Juris Padegs †
Aija Peļše
Ilze Pētersone

2023. gada 8. jūnijā.

Godātie Ģildes biedri un atbalstītāji!

Ģildes valdes vārdā novēlu Jums skaistu vasaru! Vēlos Jūs informēt par Ģildes
nākotnes iecerēm un pie viena lūgt Jūsu atbalstu īpašam Ģildes dāvinājumam Latvijas
Nacionālajai operai (LNO).

Kopš noslēdzām sekmīgo projektu, atbalstot operas *Hamlets* jauniestudējuma
tapšanu, Ģildes valde ir apsvērusi, kādi būtu nākamie darbības virzieni – un ir
nolemts, ka nākamajiem atbalsta projektiem jābūt saistītiem ar opermākslas izglītības
jomu. Valdei, sadarībā ar LNO vadību, ir dažādas ieceres šī mērķa īstenošanai, par
kurām Jūs informēsīm vēlāk. Taču sākotnēji esam nolēmuši atbalstīt LNO ar konkrētu
un taustāmu dāvinājumu – jaunu flīģeli (*grand piano*) – kurš tiktu izmantots jaunajā
LNO mēģinājumu zālē, kas tiek celta Pārdaugavā. Šim projektam nepieciešams
\$35,000 – ceram, ka arī Jūs atbalstīsiet šo dāvinājumu ar savu ziedojumu.

Paskaidrošu sīkāk! LNO gadiem ilgi ir bijis izaicinājums, nodrošinot telpas operu un
baletu mēģinājumiem un skatuves dekorāciju glabāšanai. Beidzot tam būs risinājums,
jo Pārdaugavā, Meirānu ielā 2, tiek celts daudzfunkcionāls komplekss, kas ietvers
mēģinājumu zāli, darbnīcas, kā arī dekorāciju glabāšanas noliktavas. Paredzēts, ka
būvdarbi tiks pabeigti 2023. g. beigās un kompleksu atklās 2024. g. pirmajā pusē.
Nozīmīgi, ka jaunā mēģinājumu zāle Pārdaugavā atbrīvos LNO galvenā nama Jauno
zāli un Lielās zāles skatuvi no izmantošanas mēģinājumiem, kas pozitīvi ietekmēs LNO
darbību. Turklāt Pārdaugavas jaunajā mēģinājumu zālē ir plānoti arī publiski koncerti
un pasākumi, jo tās funkcionalitāte paredz arī 200 skatītāju vietas. Attiecīgi šai
jaunajai mēģinājumu / koncertu zālei nepieciešams flīģelis – un Ģilde ir piekritusi
atbalstīt atbilstoša flīģeļa (*Bechstein, W. Hoffmann Tradition T186*) iegādi.

Sīkāku informāciju par Pārdaugavas jauno mēģinājumu zāli un iecerēto flīģeli skatiet
pielikumā. Ja vēl neesat Ģildes biedrs, lūdzu, aizpildiet pievienoto biedra kartīti.
Būsim arī ļoti pateicīgi par jebkādu ziedojumu, kas palīdzēs mums sasniegt \$35,000
mērķi – nosūtīt čeku vai veicot maksājumu šeit: <https://www.lnogasv.org/donate/>.
Paldies!

Patiesā cieņā,

Ivars Slokenbergs,
Latvijas Nacionālās operas ģildes prezidents

Latvijas Nacionālās operas ģilde c/o Māris Lapiņš, 29 East Gate, Manhasset, NY 11030
The Latvian National Opera Guild, Inc. is a registered 501(c)(3) non-profit organization

info@lnogasv.org
www.lnogasv.org

**Latvijas Nacionālās operas ģildes plānotais dāvinājums
Latvijas Nacionālajai operai un baletam –
Bechstein ražotais flīģelis W. Hoffmann tradition T186 –
izmantošanai LNO jaunajā operas un baletu mēģinājumu zālē Rīgā, Meirānu ielā 2
The Latvian National Opera Guild's planned gift to the LNO: a Grand Piano to be used in the
LNO's new rehearsal hall under construction in Riga, at Meirānu iela 2**

DACE
APERĀNE

“Ar lielu nepacietību gaidu Siguldas meistarkursus, tie ir pilni dzīvības un jaunu atklāsmju!”

Komponists Ēriks Ešenvalds

Iedvesmojoties no XXVII Vispārējiem latviešu Dziesmu un XVII Deju svētkiem Rīgā, XV Starptautisko latviešu jauno mūziķu meistarkursu “Jaunas balsis! Jauna mūzika!” plašā mācību programma cels gaismā latviešu koŗmūziku, kā arī jaunākos virzienus instrumentālajā un vokālajā mūzikā Latvijā un pasaulē. Meistarkursus, kas notiks no 12. līdz 21. jūlijam Siguldas mākslu skolā “Baltais Flīgelis”, piedalīsies jaunie atskaņotājmākslinieki, komponisti un mūzikas skolotāji no Latvijas un ārvalstu (ASV, Austrālijas, Eiropas un Kanadas) mūzikas skolām, vidusskolām, akadēmijām un konservatorijām. Meistarkursu galvenais mērķis ir latviešu jauno mūziķu profesionālās meistarības pilnveide. Neformālā, draudzīgā un radošā meistarkursu darbības vide veicinās tās dalībnieku savstarpējo kontaktu veidošanos, iespējamai kopējai profesionālai mūzicēšanai nākotnē.

Meistarkursus ar savu pieredzi dalīsies izcili lektori un mācībspēki no astoņām valstīm – Latvijas, ASV, Anglijas, Austrālijas, Grieķijas, Kanadas, Šveices un Vācijas. Klavieres – Sandra Mogensena, Andrejs Osokins, Lauma Skride, Reinis Zariņš, Juris Žvikovs; klavierpavadījums – Ventis Zilberts; vijole – Gunārs Larsens, Sofija Kirsanova, Paula Šūmane; alta vijole – Andra Dārziņa; čells – Ēriks Kiršfelds, Jānis Laurs, Gregory Bennett Walmsley; fagots – Normunds Zvejnieks, flauta – Iļona Meiņa, Ieva Pudāne; saksofons – Aigars Raumanis; sitaminstrumenti – Guntars Freibergs; kokle – Anda Eglīte; kameransambli – Andra Dārziņa, Agnese Egliņa, Herta Hansena, Ēriks Kiršfelds, Lauma Skride, Ventis Zilberts; džeza ansambli/improvizācija – Arta Jēkabsons, Matiss Čudars; kompozīcija – Gundega Šmite un Dimitris Maronidis (elektronika), konsultācijas/lekcijas – Ēriks Ešenvalds, Pēteris Vasks; koris un koŗa diriģēšana – Ivars Cinkuss; koncertmeistas – Elīna Bambāne, Ieva Šmite, Jevgēņija Trukša un Natālija Zandmane. Galvenās rīta lekcijas un paneldiskusijas vadīs Boriss Avramecs, Pauls Berkolds, Dāvis Engēlis, Ēriks Ešenvalds, Lauma Malnace, Anna Marta Burve un Jānis Šipkēvics. Pedagoģiskās lekcijas un koncertlekcijas vadīs Dace Aperiāne, Mārīte Junita Apsīte (ritmika), Sofija Kirsanova ar Agnesi Egliņu, Heather MacLaughlin Garbes, Sandra Mogensena, Andrejs Osokins, Sigita Razmiņoviča (Feldenkreisa metode),

Gundega Šmite, Diāna Zandberga ar Elīnu Bresi un Baibu Kokinu.

Meistarkursu vadītāju un dalībnieku koncerti būs bez maksas un pieejami koncertu apmeklētājiem no Siguldas un visas Latvijas. Koncertos tiks pirmatskaņotas Platona Buravicka, Dimitra Maronida, Gundegas Šmites, Aijas Veismanes un jauno komponistu/dalībnieku kompozīcijas un atskaņoti šī gada jubilāru – kā,

Meistarkursu pirmsākumi meklējami trīs Starptautiskajās latviešu jauno mūziķu nometnēs Mountfordā, Kanadā. Kopš 1994. gada Starptautiskie latviešu jauno mūziķu meistarkursi ir ieņēmuši nozīmīgu vietu latviešu mūzikas dzīvē Latvijā: tie ir sekmējuši sadarbību vispasaules latviešu profesionālo un topošo jauno mūziķu vidū, kā arī, viņu zināšanas par latviešu mūziku un māksliniekiem. Starptautiskie latviešu jauno mūziķu meistarkursi (IX–XIV) līdz šim notikuši Siguldā jau sešas reizes – klātienē 2010., 2012., 2014., 2016. un 2018. gadā un 2021. gadā attālināti digitālā formātā. XV Starptautiskie latviešu jauno mūziķu meistarkursi jau septi-

reizi norisināsies Siguldā, un tie notiks 38 gadus kopš pirmās jauno mūziķu nometnes Kanadā 1985. gadā, kuru iniciators bija sabiedriskais darbinieks Mārtiņš Štauers.

XV Starptautiskos latviešu jauno mūziķu meistarkursus atbalsta Siguldas novada pašvaldība, Valsts kultūrkapitāla fonds, Amerikas latviešu apvienības Kultūras fonds (no Okolo-Kulaka fonda), Amerikas latviešu apvienības Kultūras nozare, Pasaules brīvo latviešu apvienības Kultūras fonds, Ģenerāļa Goppera fonds, Dugavas Vanagi Ņujorkā, Latviskā Mantojuma fonds Bostonā, Latviešu Kultūras biedrības TILTS “Mūzikas nometnes fonds”, Latviešu Fonds, Montreals

latviešu sabiedriskais centrs, Nūdžersijas latviešu kredītsabiedrība, Ņujorkas latviešu kredītsabiedrība, Klīvlāndes latviešu koncertapvienība, Dienvidkalifornijas latviešu koncertapvienība, Dr. Ingridas Strautmanes piemiņas fonds, goda labvēļi komponiste Anita Kuprisa un Richard Douglas un citi individuāli ziedotāji.

XV Meistarkursu organizētāji ir darbinieki no Jāzepa Vītola Latvijas Mūzikas akadēmijas, Siguldas Mākslu skolas “Baltais Flīgelis”, Latvijas Komponistu savienības un ASV. Darba grupa: Dace Aperiāne (mākslinieciskā vadītāja), Ventis Zilberts (direktors, atskaņotājmāksla), Agnese Egliņa (atskaņotājmāksla), Gundega Šmite (kompozīcija), Dace Aperiāne (mūzikas pedagoģija), Jolanta Bimbere (administratore), Elīna Gruzniņa, Dace Gžibovska, Kristaps Kiršteins (koordinatori).

Sīkāka informācija par XV Meistarkursiem atrodama: www.baltaisfligelis.lv/muzika/meistarkursi un <https://www.facebook.com/Starptautiskie-meistarkursi>. Tautieši, kas plāno jūlijā būt Latvijā, sirsnīgi aicināti apmeklēt XV Meistarkursu koncertus, kuŗi notiks Siguldas Mākslu skolas “Baltais Flīgelis” skaistajā koncertzālē. Lai skan!

XV Starptautiskie latviešu jauno mūziķu meistarkursu “Jaunas balsis! Jauna mūzika!” KONCERTU SARAKSTS

Siguldas koncertzālē “Baltais Flīgelis”, Šveices ielā 19. Visos koncertos ieeja bez maksas.

Meistarkursu atklāšanas koncerts

12. jūlijā plkst. 17.00 piedalās: Agnese Egliņa (klavieres), Andrejs Osokins (klavieres), Inga Šļubovska (soprāns), Paula Šūmane (vijole), Ventis Zilberts (klavieres)

Meistarkursu vadītāju koncerti

13. jūlijā plkst. 19.00 Meistarkursu vadītāju koncerts I – piedalās: Andra Dārziņa (alts), Guntars Freibergs (sitaminstrumenti), Sofija Kirsanova (vijole), Gunārs Larsens (vijole), Jānis Laurs (čells), Ieva Pudāne (flauta), Aigars Raumanis (saksofons), Lauma Skride (klavieres), Gregory Bennett Walmsley (čells), Ventis Zilberts (klavieres)

14. jūlijā plkst. 19.00 Meistarkursu vadītāju koncerts II – piedalās: Pauls Berkolds (baritons), Agnese Egliņa (klavieres), Guntars Freibergs (marimba).

(Turpināts 4. lpp.)

Altiste Andra Dārziņa (pa labi) nodarbībā ar audzēkni

piemēram, Andra Dzeņiņa, Helmera Pavasara opusi, kā arī Krista Auznieka, Matīsa Čudara, Maijas Einfeldes, Ērika Ešenvalda, Artas Jēkabsones, Aivara Kalēja, Lindas Leimanes, Tāļivalža Ņeniņa, Andreja Osokina, Rutas Paidares, Pētera Plakida, Anitras Tumševicas, Pēteru Vaska un citu komponistu skaņdarbi.

Komponistes Gundegas Šmites vadītajos kompozīcijas semināros jaunie komponisti piedalīsies radošā darbā pie skaņdarba vienam vai vairākiem stīgu instrumentiem. Jaundarbus iestudēs un pirmatskaņos stīgu meistarklašu vadītāji, solo, duo un citos sastāvos īpašajā koncertā 20. jūlija vakarā. Komponisti arī apgūs elektroakustiskās mūzikas pamatus komponista Dimitra Maronida vadībā. Jaunie mūziķi, kuŗi veic pedagoģisko darbību, lekcijās un semināros gūs zināšanas par jaunām pieejām un metodikām, kā arī par individuālu mācībspēku profesionālo pieredzi, meistarkursu pedagoģisko lekciju ciklā “Personība mūzikā”.

XV STARPTAUTISKIE LATVIEŠU JAUNO MŪZIĶU MEISTARKURSI

JAUNAS BALSIS! JAUNA MŪZIKA!

12.-21. jūlijs, 2023
Sigulda

www.baltaisfligelis.lv/muzika/meistarkursi
www.facebook.com/Starptautiskie-meistarkursi

VILNIS
BAUMANIS

Pagājušajā mēnesī ar sievu Maiju un meitu Ingu ciemojos Viskonsīnas universitātē, štata galvaspilsētā Madisonā. Devāmies tālajā ceļā, lai palūtos, kā klājas vienam no mācību iestādes 50,000 studentiem – Ingas dēlam Markum Priedem, kā arī lai noklausītos viņa *a cappella* grupas koncertu. Bijām patīkami pārsteigti, uzzinot, ka Madisonā studē vismaz septiņi latviešu censoni, turklāt visi tādi, kas arī studiju aizņemtībā sajūt vajadzību satīties un pavadīt jautrus brīžus kopā. Radās ziņkārē par šiem jauniešiem. Lūdzu viņus aizpildīt nelielu aptauju – pastāstīt, ko viņi mācās un kas viņus saista pie latviešiem. Aptauju rakstīju angļiski, lai viņiem nebūtu jācinās ar galotnēm, bet vairākums atbildēja latviski. Tad nu daži vārdi par katru.

Isabella Gundrum šogad universitāti absolvēja ar gradu biomedicīnas inženierzinātnēs. Augot divvalodu ģimenē, Isabella saņēmusi krietnu latviešības devu no māmiņas un vecmāmiņas. Beigusi Čikāgas latviešu pamatskolu, Ģežera vidusskolu, dejojusi Čikāgas “Dzelmiešu” tautasdeju ansamblī. Izabellai jeb, kā mēs sakām, Izītei patīk spēlēt voleju, lasīt un ceļot. Tūlīt pēc izlaiduma viņa ar draudzenēm aizlidoja pakļējot pa Eiropu. Čikāgā uzaugusi arī Viskonsīnas pulciņa jaunākā dalībniece **Emīlija Blumberga**. “Emī” absolvējusi Čikāgas pamatskolu un Ģežera vidusskolu, kā arī dejo Čikāgas “Dzelmiešos”. Šogad aizvadījusi pirmo gadu universitātē, ceļā uz nosprausto mērķi: kļūt par žurnālisti. Patīk rakstīt avīzei, spēlēt tenisu un – cept. Labi līdzsvarotas nodarbības!

Sintra Rumpētere uzaugusi Ņudžersijā, un, tāpat kā vairums šeit minēto jauniešu, rudenī sāks pēdējo gadu universitātē. Galvenais studiju temats – sabiedrības veselības veicināšana (*Health Promotion and Health Equity*). Šovasar Sintra piedalās studentu prakses programmā, ārstniecības produktu firmā *Johnson &*

Johnson. Latviešu valodas un kultūras pamatus Sintra guvusi Ģežera vasaras nometnē un vidusskolā. **Tija Sika (Tia)** no Milvokiem nākamgad cer iegūt gradu bioloģijā, ar nolūku studijas turpināt zobārstniecības skolā. Uzaugot latviskā ģimenē, tāpat kā gandrīz visiem šeit minētajiem jauniešiem, viņas pirmā valoda bijusi lat-

selības kopšanu, ar mērķi kļūt par fizioterapeitu. Apmeklējis latviešu pamatskolu un Ģežera vidusskolu. Abi vecāki ir no Latvijas, līdz ar to mājās ģimene runā tikai latviski un katru vasaru ciemojoties Latvijā. Edijam patīk sparīgi gremdēt bumbu universitātes volejbola klubā.

Markus Priede, uzaudzis

skolu. Bet Marku allaž valdzinājusi mūzika: blakus studijām, viņš kārtēji koncertē Viskonsīnas universitātes *a cappella* ansambļa *Fundamentally Sound* sastāvā. Šovasar viņš dziedās arī Dziesmu svētku kopkorī Mežaparka estrādē. Tikpat mūzikāls un aizvien smaidošs ir arī Markus draugs, inženierzinātņu students **Roberts Jansons**. Uzaudzis Virdžīnijas pavalstī, Roberts guva latvisko dzinuli Vašingtonas latviešu pamatskolā un Ģežera vidusskolā. Arī viņš sāks pēdējo gadu Viskonsīnā un kopā ar Marku dzied universitātes *a cappella* ansamblī, kā arī pašu veidotajā grupā ar nosaukumu “Trejdeviņi”.

Izbaudījām ansambļa *Fundamentally Sound* koncertu, kur abi latviešu jaunieši bija redzamās lomās. Prasīgais *a cappella* korpmūzikas stils – harmonizēšana bez instrumentālā pavadijuma – ir visai populārs ASV kolledžās, un Viskonsīnas universitātes 15 dziedoņu grupa ir viena no labākajām. Tā kā repertuārā ir izteikti ritmiski popmūzikas gabali, bet bungas nav paredzētas, tad daži ansambļa dalībnieki ir iemānījušies ar mēli un rīkli atdarināt sitamo instrumentu skaņas. Viens tāds *beat-box* speciālists ir Markus Priede. Uz katru košāku kāpinājumu solo dziedājumos vai radošu uzrāvienu “bungu” ritmos klausītāji reaģēja ar jūsmīgiem aplausiem un skaļiem saucieniem.

Kas vieno Viskonsīnas universitātes latviešu jauniešus? To nav grūti uzminēt. Visi gājuši cauri Amerikas trimdā ieviestajam latviskās audzināšanas rituālam. Ik sestdienu vai svētdienu dažkārt drusku kunkstēdami, viņi vesti uz latviešu pamatskolu, dziedājuši tautasdziesmas un spēlējuši “tautas bumbu” latviešu vasaras nometnēs, bet savas latvietības košāko uzplaukumu piedzīvojuši Ģežera Vasaras vidusskolā. Liekas, Ģežers ir daudzos jauniešos atrājis latvisko kopības sajūtu, kas bieži par tapusi ilgstošā draudzībā. Tāda

redzama starp Viskonsīnas trim puīšiem – Robertu, Marku un Eduardu, kas dzīvo irētā mājā kopā ar dažiem “amerikāņu” draugiem. Kā konstatēja Roberts, draudzība ar tiem nekad nebūs tik dziļa kā starp viņiem trim, jo viņus saista viss pieredzētais un izjustais latviskajās gaitās. Aptaujā visi septiņi jaunieši atzina, ka jūt īpašu kopību ar pārējiem latviešu studentiem. Latviešiem ir pašiem savi “kodi”, kaut vai tāds jēdziens kā “dziesmu svētki”, ko Sintra raksturoja kā “apbrīnojamu notikumu”. Tija teica, ka jūtas lepna un gandarīta par to, ka ciemodamās Latvijā, viņa spēj iejusties vietējā kultūrā. Un citāts no Eduarda: “Kad satieku kādu citu latvieti, tad liekas, ka mēs jau esam labi draugi, un ļoti labi viens otru saprotam.”

Viskonsīnas studentiem laimējies arī atrast mecenātu – medicīnas fakultātes programmās iesaistīto ārstu Dr. Jāni Tupesi. Jānis, pats būdams jauneklīgi sabiedrīks, šad tad ielūdz studentus savās mājās, kur tie bauda viņa un kundzes Nikijas viesmīlību – īpaši grillētā steika mielastu. Tad Tupesu namā raisās sarunas par studijām, nākotnes nodomiem, pasaules politiku un citiem, rotaļīgākiem tematiem. Latviešu pulciņš reizēm satiekas arī citur: kādā ēstuvē, vai dzīvoklī, bet rudenī, sākoties gařenās bumbas futbola sezonai, viņi rīko plašu *Tailgate* tusiņu, ielūdzot latviešu draugus arī no citām kolledžām.

Par vēlēšanos atklāt jaunus latviskos apvāršņus liecina arī četru Viskonsīnas studentu lēmums šovasar doties prakses darbos uz Rīgu. Šobrīd Markus Priede ir mācekļis kādā Rīgas datoru pakalpojumu uzņēmumā, topošais fizioterapeits Eduards Jaunbērziņš iepazīstas ar kinezioloģijas praktisko pielietojumu, bioloģijas studente Tija Sika veic darbinus kādā Rīgas zobārstniecības kabinetā, bet topošā žurnāliste Emīlija Blumberga palīdz Latvijas Radio redakcijai. Lai viņiem veicas!

Viskonsīnas universitātes studenti – praktikanti Rīgā. No kreisās: Markus Priede, Emīlija Blumberga, Tija Sika un Eduards Jaunbērziņš // FOTO: Jānis Meija

viēšu. Beigusi latviešu pamatskolu un Ģežera vidusskolu. No Milvoku apkārtnes nāk arī **Eduards Jaunbērziņš**, slaidis jauneklis, kam arī vēl palicis viens gads Viskonsīnas universitātē. Eduards jeb Edijs mācās kinezioloģiju un sportistu ve-

Konektikutas pavalstī, šoruden sāks pēdējo gadu Viskonsīnas universitātē, kur mācās datorzinības. Bērībā, vecāku un vecvecāku čubināts, runājis, dziedājis un sapņojis tikai latviski. Beidzis Ņujorkas latviešu pamatskolu un Ģežera vidus-

Šovasar Siguldā XV Starptautiskie latviešu jauno mūziķu meistarkursi

DACE APERĀNE

(Turpināts no 3. lpp.)

Antra Jankava (mecoso-prāns), Ēriks Kiršfelds (čells), Herta Hansena (klavieres), Gunārs Larsens (vijole), Ilona Meija (flauta), Sandra Mogensena (klavieres), Natālija Zandmane (klavieres), Juris Žvikovs (klavieres)

15. jūlijā plkst. 19.00 **Meistarkursu vadītāju koncerts III** – piedalās: Andra Dārziņa (alts), Anda Eglīte (kokle), Arta Jēkabsons (dziedātāja), Sanita

Glazenburga (klavieres), Herta Hansena (klavieres), Ēriks Kiršfelds (čells), Jānis Laurs (čells), Ilona Meija (flauta), Dace Rudzīte (kokle), Lauma Skride (klavieres), Paula Šūmane (vijole), Ventis Zilberts (klavieres), Juris Žvikovs (klavieres)

16. jūlijā plkst. 11.00 **“Mūzikālās brokastis”** koncerts *Deja un sadziedāšanās* Siguldas pils kvartālā – piedalās: Sofija Kirsanova (vijole), Ilze Kirsanova (vijole) Agnese

Egliņa (klavieres), Meistarkursu dalībnieku kameransamblī plkst. 13.30 **Garīgais koncerts** Siguldas katoļu baznīcā, *Dr. Ingridas Strautmanes 100. gadu jubilejas atcerei* – piedalās: meistarkursu dalībnieki (koncerts būs arī skatāms Facebook) plkst. 19.00 **“Beztalantu” vakara koncerts**

Meistarkursu dalībnieku koncerti 17., 18., 19. jūlijā plkst. 19.00, 20. jūlijā plkst. 20.30

20. jūlijā plkst. 19.00 **Jauno komponistu jaundarbu koncerts**

21. jūlija plkst. 16:00 **Meistarkursu noslēguma koncerts**, *Starptautisko Meistarkursu iniciatora Mārtiņa Štauvera atcerei*. Agnese Egliņa (klavieres), Lauma Skride (klavieres), Reinis Zariņš (klavieres), Juris Žvikovs (klavieres), Meistarkursu koris diriģenta Ivara Cīnkusa vadībā un Meistarkursu dalībnieku kameransamblī.

Koncertlekcijas

14. jūlijā plkst. 14.00 **“Latviešu klasiskā vijolmūzika pāreja”** – piedalās: Sofija Kirsanova (vijole), Agnese Egliņa (klavieres)

18. jūlijā plkst. 14.00 **“Dejas, elektronikas, gaismas un sīnestēzijas elementi latviešu laikmetīgā klaviermūzikā”** – piedalās: Diāna Zandberga (klavieres), Baiba Kokina (deja), Elina Brese (gaismas)

LIĀNA
BERKOLDA

13. jūnijā man paveicās parādīt nesen atvērto Dziesmu un deju svētku ekspozīciju *Dziesmusvētku telpa 47. Sveika, Latvija!* ekskursijas grupīnai. Tā kā 2015. gadā pati piedalījās ceļojumā, man bija prieks un gods dalīties ar viņiem Dziesmusvētku tradīciju bagātajā vēsturē unikālā un aizraujošā veidā.

Pēc tam, kad projekta vadītāja Iveta Grava bija īsi paskaidrojusi, kāda ir izstādes misija, mēs devāmies izpētīt ekspozīciju. Es vispirms pastāstīju par Ligo karogu, kas ir nozīmīgākais simbols latviešu dziesmu svētkiem. Kopš pašiem pirmajiem svētkiem 1873. gadā tas tiek nestis svētku gājiena priekšgalā. Karogā attēlots svētais Vaidelotis, kas tur ozola zaru, simbolizējot mieru, harmoniju un prieku, ko raisa kopīga dziedāšana. Karogs, kas atrodas ekspozīcijā, ir kopija (oriģinālais glabājas mūzejā), un tas ir izšūts ar augstvērtīgiem materiāliem precīzā izšuvuma tehnikā.

Pēc tam, izstaigājām Laika upi, kas izvijas cauri latviešu Dziesmusvētku 150 gadu ilgajai vēsturei. Tur redzamas bildes, videoklipi, artefakti, kartes un albumi par katrām līdzšinējām Vispārējiem latviešu Dziesmusvētkiem. Īpaši gribēju parādīt albumu par tautasdeju trimdā, kuŗā aprakstīts, kā tradīcija tika uzturēta ārpus Latvijas okupācijas laikā un ietvēra vairākas dažādu grupu bildes cauri gadu desmitiem (ieskaitot bildi no Čikāgas "Dzelmiešu" uzstāšanās 2019. gada Toronto Dziesmu svētkos, kur redzami arī vairāki iepriekšējie *Sveika, Latvija!* dalībnieki) Tas sniedza patiesu un ļoti personisku saikni ar pagātni, jo dejojot tautasdejas daudziem Amerikas latviešiem nozīmē uzturēt Dziesmu un deju svētku tradīciju.

Viena no ekspozīcijas daļām, kas *Sveika, Latvija!* dalībniekiem

Dziesmusvētku telpa ar "Laika upi" un "Klausāmtelpu"

Sveika, Latvija! apciemo Dziesmusvētku telpu

īpaši patika, bija Kormūzikas klausīšanās krēslī, kur, izmantojot austiņas, var klausīties dažādas dziesmas no Dziesmu svētku repertuāra, tostarp "Tumša nakte, zaļa zāle" un "Ģērbies, saule, sudrabota". Visi bija lielā sajūsmā, ieraugot, ka var klausīties arī "Pūt, vējiņi!" ierakstu. Ekskursijas beigās noskatījāmies multimedialās instalācijas *Lielākais koris pasaulē* filmu. Filma ir meistarīgi projicēta uz 128 atsevišķiem paneļiem, un tā skatītājus aizrauj ar stāstu par Latviju cauri gadalaikiem, kulminējot ar Dziesmusvētku gājieni un korim skanīgi dziedot Mārtiņa Brauna dziesmu "Saule, Pērkons, Daugava".

Pēc tam, ka izstaigājām ekspozīcijas pirmo stāvu, devāmies uz otro, kur *Sveika, Latvija!* dalībnieki ar lielu sajūsmu bildēs meklēja sevi, savus draugus un ģimenes locekļus Dziesmusvētku *Vadoņos*, kas ir brīvi pieejami grāmatu plauktā. Kad grāmatās atrada pazīstamas sejas, jaunieši uzņēma daudz foto, lai vēlāk tās parādītu citiem. Tad mēs izgājām ārā uz Lielo estrādi, uzskrējām līdz pat estrādes augšai. Bija ļoti karsts, un jaunieši piesēda pašas pēdējās rindas ēnā un vēroja estrādes varenību.

Tas bija īpašs un dziļš gandarījuma pilns pārdzīvojums redzēt *Sveika, Latvija!* grupas apmeklējumu no otras puses, jo atceros, kā es šo braucienu izbaudīju kopā ar saviem draugiem. Tiesām nav sajūta, ka tas bija jau pirms astoņiem gadiem! Es jutos neticami laimīga, ka varēju ne tikai piedalīties *Sveika, Latvija!* ceļojumā, bet arī varu atgriezties kā ALAS programmas praktikante un pavadīt vēl vienu vasaru šeit – izjust kultūru, stiprināt savu latvisko identitāti un nodot jaunākai paaudzei mazliet no tā, ko esmu iemācījusies un novērtējusi.

Pirmie Jāņi Latvijā

Šovasar pirmo reizi savu senču dzimtenē bija ieradies **Lūkass Keber** (13) no Vašingtonas D. C. Viņš bija kopā ar savu vectēvu Raimondu Dallīti, mammu Nadīnu Keber un krustmāti Audru Dallīti. Mazā māsiņa Aleksandra (6) ar tēti šoreiz bija palikuši mājās un pošas atbraukt citugad. Lūkass ar lielu interesi vēroja Rīgu, apmeklēja Zāļu tirgu Doma laukumā, bet svinēt Jāņu kopā ar Latvijas radniecēm un ģimenes draugiem bija devies uz Jūrmalu.

Lūkass ir ļoti dzīvespriecīgs

puisis, viņš no sirds prot priecāties par visu jauno, ko redz un piedzīvo – par jūru, kāpām, jāņuzālēm. Līgo vakarā sparīgi dziedāja līdzī "Ballējam, neguļam" un "Kur ir mana lidmašīna..." Kā jau visi latviešu izcelsmes bērni, mūzicē un sporto, kopā ar vectētiņu Raimondu ir apguvis pirmos soļus golfā.

Taču pašā Jāņu vakarā Lūkass piedzīvoja kaut ko gluži neparastu un negaidītu – svētku ballē Majoru pludmalē viņš piedalījās loterijā un vinnēja galveno balvu! Tā bija tik liela

un bagātīga, ka saņemt to bija jāsteidzas palīgā mammai un krustmātei. Lūkass bija vinnējis grīlu, pikniku un pirts piederumus! Īpaši puisis sajūsmīnājās par bērzu pirtsslotu, ko redzēja pirmo reizi savā dzīvē. Galvā viņam uzlika īstu, kuplu ozollapu vainagu, bet milzu šampānieša pudeli Lūkass atdeva pieaugušajiem viesiem. Alus kausu ar pūces veidolu stiklā gan paturēja – vēlākam laikam.

"Esmu tik pārsteigts un sajūsmīnāts! Tas nu gan bija negaidīti, elpa aizrāvās... Pirmo reizi Latvijā, un tāds priecīgs pārsteigums!"

Jūrmalas ciemu dienās ģimene arī apmeklēja Mellužus, kur aizritējušas vectēva Raimonda bērnības vasaras un uz tagad atjaunotās Mellužu estrādes savulaik mūzicējis viņa tēvs – čellists Raimonds Dallītis (1907-1938) un vecaistēvs – trombonists Jānis Dallītis (1874-1943).

DAIGA
MAZVĒRSITE

Gadās, ka stāsts ritinās kā kamolītis – pavilkts aiz pavediena. Pirms gada, pavasarī, vecvecāku mājas bēniņos pārcilājot noputejušu senu grāmatu kaudzi, manās rokās nonāca izdevums, kas uzrunāja jau ar vāka attēlu. "Tēti karavīri – Vēstule no Volchovas". Veru nākamo lapu – tur arī autore vārds: Milda Grīnfelde. Tikai vēlāk literatūrzinātnieki noskaidroja, ka patiesais šī darba autors bija Aleksandrs Čaks. Dzejoļu cikls, veltīts latviešu karavīru bērniem, to ilustrējis Vilis Ciesniņš, un grāmatu 1943. gadā izdevis apgāds "Zelta ābele". Dzejnieka Aleksandra Čaka pēdējā mīlestība Milda Grīnfelde 1951. gadā tika notiesāta un izsūtīta, un noziegumu sarakstā minēta arī šīs bērnu grāmatīņas sarakstīšana. Tagad uzzināju, ka Grīnfelde bija apgāda "Zelta ābele" redaktore, un 50 000 eksemplāru tirāžā izdoto "Tēti karavīri" bija paredzēts 1943. gada Ziemassvētkos dāvināt latviešu karavīru bērniem.

"Zelta ābeles" īpašnieks, grāmatizdevējs Miķelis Goppers izdeva arī kabatas formāta grāmatīņas sērijā "Karavīra bibliotēka", kurās redaktore arī bija Grīnfelde. Goppera izdevējdarbība sevišķi aktivizējās pēc latviešu leģiona dibināšanas, bija paredzēti vairāki izdevumi, veltīti ievērojamiem latviešu karavīriem: pulkvežiem Kalpakam, Zemītānam, Briedim un citiem. 1944. gadā solīts, ka klajā nāks arī Aleksandra Čaka monogrāfija par ģenerāli Gopperu. Uzreiz jāatzīstas, ka Latvijas vēsturi apguvu padomju gados, un ne jau tikai manā izglītībā ir pamatīgi robi, jo triju augšminēto pulkvežu piemiņa godināta Rīgas ielu nosaukumos, bet Goppera ielas vai piemiņas muzeja nav. Liels bija mans pārsteigums, kad ieraudzīju ziņu par ģenerālim Kārlim Gopperam veltītas grāmatas izdošanu, kurās tapšanas iniciators jau pirms krietna laika bijis ģenerāļa vecākais dēls Miķelis. Biografiskajā izdevumā "Ģenerālis Kārlis Goppers un 140 viņa laikabiedru stāsti ap septiņiem uguns kuriem" apkopotas patiesas liecības, kurās sniegti 140 cilvēku, kā arī dokumenti, viešot skaidrību par šīs personības nozīmes mērogu. Pēc "Zelta ābeles" apgāda vadītāja došanās Mūžībā grāmatu ar atbalstītāju palīdzību pabeidza viņa dēls Kārlis Goppers, kas dzīvo Zviedrijā.

Apjomīgais darbs, būtu obligāti jāizlasa ikvienam latvietim, lai gūtu priekšstatu par izcilu tautieti, kas no zemnieka dēla kļuva par Latvijas armijas ģenerāli, mūsu valsts skautu prezidentu, aktīvu sabiedrisku darbinieku – cildenu paraugu, kam sekot. Pēc padomju okupācijas Gopperu apcietināja, viņam tika piespriests un 1941. gada 25. martā izpildīts nāvessods. Tikai 1944. gada aprīlī tika uzlieta masu kapavieta Ulbrokas mežā, kur atrada arī ģenerāļa mirstīgās atliekas ar

diviem šāvieniem pakausī. Sekoja svinīga apbedīšana Brāļu kapos pie Mātes Latvijas tēla, piedaloties vecajiem strēlniekiem, skautiem, kā arī Reitera korim, bet ģenerāļa sirds atdusas Trikātas kapos.

Trikātā, Plāņu pagasta Maskatu saimnieku Gopperu dzimtā 1876. gada 2. aprīlī piedzima ceturtais no sešiem dēliem, Kārlis. Tolaik, aktīvas pārkrievošanas apstākļos, joprojām valdīja tradīcija, ka par māju

dēts uz Daugavpili, tad Varšavu, kur iepazīna un apprecēja savu dzīvesbiedrēni un triju bērnu māti Veru Pajevsku, poļu virsnieka meitu. Kāpdams arvien augstāk pa karjēras kāpnēm, Goppers Pirmā pasaules kara gados parādīja ievērojamu varonību kaujas laukā, viņš apbalvots ar augstākajām militārajām goda zīmēm un ordeņiem, līdz beidzot 1916. gadā Gopperu iecēla par Latviešu strēlnieku rezerves bataljona

militārajiem amatiem Kārlis Goppers kļuva par Latvijas skautu organizācijas prezidentu, aktīvi propagandēja skautismu, bija arī Sarkanā Krusta valdes loceklis, Jaunekļu kristīgās savienības valdes loceklis, pildīja daudz citu sabiedrisku pienākumu, kā arī sarakstīja vairākas grāmatas par militāro audzināšanu, strēlnieku vēsturi u.c. Kā tas iespējams, ka par šo izcilo personu līdz šim bija zināms tik maz, vaicāju Kārlim Gop-

sabiedriski aktīvākajiem augstākajiem virsniekiem, bet mēs savu vēsturi vēl neesam izpētījuši un sakārtojuši.

Toties 1918. gadā nošautā pulkveža Brieža iela savu nosaukumu ieguva tūdaļ pēc Latvijas neatkarības atgūšanas. Vai problēma ir tā, ka līdz ar Kārļa Ulmaņa apvērsumu Goppers tika nostumts malā?

Viņš noteikti ir viens no ievērojamākajiem 57 Latvijas armijas ģenerāļu un admirāļu vidū. Protams, viņu lielākā daļa objektīvu apstākļu dēļ bija Krievijas kadru virsnieki, jo savu profesionālo militāro karjēru bija veidojuši cara armijā, vien daži karaskolas bija beiguši Pirmā pasaules kara laikā, protams – Krievijas, nevis Latvijas karaskolas. Nesen izdotā grāmata apliecina Goppera nozīmi, tas bija ilgi lolots darbs, sākts Zviedrijā ilgi pirms Miķeļa Goppera nāves. Un es varu nosaukt simtiem personu, kas būtu pelnījušas, ka viņu vārdā nosauc kādu ielu. Deviņdesmito gadu sākumā mēs pārņēmām priekšstatu, ka visa vēsture ir izpētīta starpkaru periodā, jo piecdesmito gadu mums vispār nebija iespēju pētīt vēsturi. Vēl ir ļoti daudz balto plankumu, līdz ar to ir milzīgs gandarījums par šīs grāmatas iznākšanu, kas kaut vai daļēji kādu no tiem aizpilda.

Arī Eikažos, kur Gopperi pavadīja vasaras un Miķelis gribēja izveidot grāmatnieku un lasītāju ciemu, laikam nav piemiņas vietas, kur nolikt ziedus ģenerāļa piemiņai?

Piemīnēt var Brāļu kapos, kur viņš ir apbedīts. Viņš ir viens no tiem retajiem, kas nošauts Latvijā, nevis Noriņskā vai citur – kā vairums. Te jāpiemin, ka ne tikai viņu apraka ar nošaušanas protokoliem kabatā, tāpat kā 1943. gadā atklātajiem 20 tūkstošiem nošauto poļu virsnieku, kam dažkārt kabatās bija pat pašu rakstītās dienasgrāmatas. Padomju bardaks valdīja arī šajās NKVD iestādēs, viņi par pēdu slēpšanu īpaši nerūpējās.

Fantastisks ir Goppera sabiedrisko amatu saraksts – Latvijas Aizsardzības biedrības priekšsēdētājs, Veco Latviešu strēlnieku biedrības priekšsēdētājs...

Lielākā un redzamākā viņa interese bija skauti. Goppers bija viens no Skautu Centrālās organizācijas izveidotājiem, un viņam arī pārmeta, ka maz laika paliek militārām lietām, jo pārāk daudz ir sabiedrisko darbu.

Viens no Goppera postulātiem bija, ka „militārā audzināšana pamatskolā izvedama caur skautismu”, bet mūsdienu Latvijā šī doma ir aizmirsta.

Tagadējie skauti nevar lidzināties toreizējiem, kas bija masu organizācija, kurās darbība varmācīgi tika pārtraukta 1940. gadā.

(Turpināts 7.lpp.)

Ģenerālis ar saviem bērniem. No kreisās: meita Tatjana, jaunākais dēls Sergejs un vecākais dēls Miķelis

nākamo saimnieku bija jāklūst vecākajam dēlam. Trikātas draudzes skolu beidzot, Kārlim naudas tālākai izglītībai nebija, tāpēc viņš, līdzīgi daudziem saviem tautiešiem, nolēma, ka kļūs par profesionālu karavīru cara armijā, citīgi gatavojās savvaļnieka jeb armijas brīvprātīgā eksāmeniem, pēc kuŗu nokārtošanas 1893. gadā sāka dienestu 2. Kauņas cietokšņa kājnieku bataljonā. Pēc pusotra gada viņš iestājās Viļņas kājnieku junkurskolā, tika koman-

komandieri. Ziemassvētku kaujās viņš vadīja 7. Bauskas pulku, pēc Krievijas revolūcijas tika iecelts par Latviešu strēlnieku 1. Brigādes komandieri. Goppers piedalījās Krievijas Pilsoņu kara norisēs, to vēlāk aprakstīja savā grāmatā *Četri sabrukumi*. Dzimtenē ģenerālis atgriezās 1920. gadā, un līdz pat 1934. gadam pildīja dažādus nozīmīgus pienākumus – bija Latvijas armijas Vidzemes divīzijas komandieris un Rīgas garnizona priekšnieks. Līdztekus

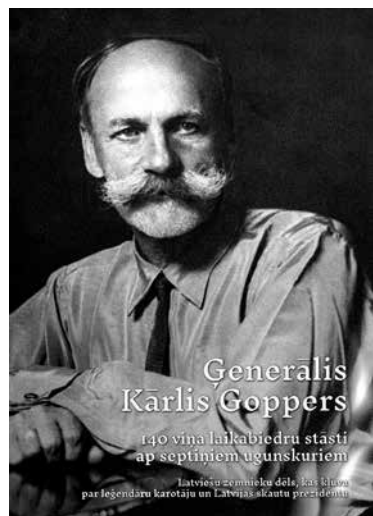
peram veltītās apjomīgās, faktoloģiski un ilustratīvi bagātās grāmatas zinātniskajam redaktoram, vēsturniekam, Latvijas Universitātes profesoram Ērikam Jēkabsonam.

Ja mums Rīgā ir pat ģenerāļa Radziņa krastmala, tad, izlasot grāmatu, rodas jautājums – kāpēc nav iemūžināta ģenerāļa Goppera piemiņa?

Neapšaubāmi, tas būtu jādara, jo Kārlis Goppers ir viens no izcilākajiem latviešu 20. gadsimta karavīriem. Līdzās Latvijai uzticīgajam Fridricham Briedim arī Goppers bija viens no latviešu strēlnieku pulka komandieriem, te es nerunāju par Jukumu Vācieti, kas pārgāja lielinieku pusē. Goppers ir simbols – izgājis garu ciņu ceļu, paguvis piedalīties Latvijas neatkarības cīņās, cīnījies Krievijas Pilsoņu kara, kur guva nozīmīgus panākumus, pēc tam atgriezās Latvijā, kur kļuva par Latvijas armijas komandieri, turklāt bija viens no

**Grāmatu var pasūtīt –
General Goppers Fund, Inc.,
716 Phorncroft Ave., Portage,
MI 49024 USA**

Apjomīgais darbs, būtu obligāti jāizlasa ikvienam latvietim, lai gūtu priekšstatu par izcilu tautieti, kas no zemnieka dēla kļuva par Latvijas armijas ģenerāli, mūsu valsts skautu prezidentu, aktīvu sabiedrisku darbinieku – cildenu paraugu, kam sekot.

Ziedošanas sākot ar ASV \$15.00

Aizpildīts vēl viens vēstures baltais plankums!

(Turpināts no 6. lpp.)

Ir bijis pārāk liels pārrāvums, patiesībā faktiski esam jauna valsts, kas īsā laika posmā piedzīvojusi ļoti būtisku sastāva maiņu, un to jutīsim vēl ilgi. Jā, es noteikti gribētu, lai būtu mums Goppera iela, viņš noteikti pieder tiem, kuŗi to ir visvairāk pelnījuši, gan savas militārās stājas un nopelnu dēļ, gan sabiedrisko nopelnu dēļ. Un vēl šī simboliskā nāve no okupācijas varas...

Grāmatā minēts, ka, ģene-

Pilsoņu kara aktivitātēm, noteikti kaut kas par Gopperu, latviešu strēlnieku pulku dokumentācija. Tā ir leģenda, ka Jukums Vācietis bija varonis "Numur viens", vienkārši viņš pats bija lielīgs. Kā liecina laikabiedri, tieši Goppera vadītais 7. Bauskas pulks bija tas, kas varonīgi cīnījās pie Juglas 1917. gada augustā, nevis Vācietis, kas darbojās diezgan kļūdaini, līdz ar ko bija milzīgi dzīvā spēka upuri. Vācietis īstenoja

labā iespēja latviešu jaunekļiem, kuŗiem nepienācās mantojums?

Par to rakstu savā grāmatā "Latviešu virsnieki Krievijas impērijas armijā", kas iznāca pērnā ruden. Tā ir vēl viena aizmirsta lappuse Latvijas vēsturē, līdz šim esam runājuši par latviešu inteliģenci, skolotājiem, kas ir bijuši profesionāli virsnieki. Arī, protams, runājuši nepietiekoši. Fakts ir tas, ka Andrejs Pumpurs, *Lāčplēša*

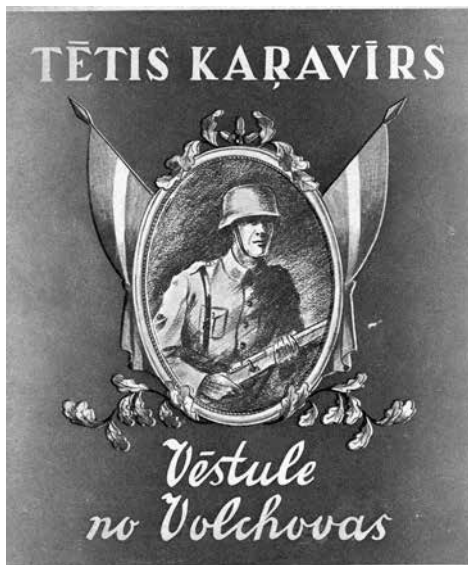
saņēmis Triju zvaigžņu un citus ordenus, bet arī Francijas, Zviedrijas, Somijas, Lietuvas, Serbijas un citu valstu apbalvojumus.

Goppers bija Rīgas garnizona priekšnieks, un Rīgas garnizons bija iesaistīts ārzemju viesu sagaidīšanā. Būdams Vidzemes divīzijas komandieris, Goppers sagaidīja Zviedrijas karali, komandēja parādi un tā tālāk. Ir tā saucami diplomātiskie apbalvojumi, pie kuŗiem šie

tiešām atrbrīvojās – nebija zināms, kā viņš reaģēs, kādas pavēles dos, pretēji Berķim, kuŗš bija tiešs Ulmaņa apvērsuma līdzdalībnieks.

Teorētiski, Kārlis Goppers būtu varējis to izjaukt?

Jā. Bet Latvijas vēsturē ir arī tādi pretrunīgi cilvēki kā ģenerālis Rūdolfs Bangerskis, Zemgales divīzijas komandieris, kuŗam arī neuzticējās līdz galam, kā viņš reaģēs uz 15. maiju, jo viņš bija Kara ministrs

rāja kameras biedra ieskatā, Goppers būtu varējis vērsties pie okupantiem ar apžēlošanas lūgumu, taču sagaidījis savu likteni ar karavīra lepnumu.

Tāda liecība ir, ka Kārlis kā pensionārs būtu varējis rakstīt šo lūgumu, taču – vai tas būtu ko devis? Visticamāk viņš nebūtu apžēlots. VDK arhīvā ir saglabājusies kriminālieta, tur, protams, nekas nav minēts par viņa pēdējiem vārdiem.

Kā jau katrā grāmatā, arī vēstījumā par ģenerāli Gopperu nācās atrast līdzsvaru starp atmiņu stāstiem un dokumentiem.

Tāda ir vēsturnieka darba specifika, mēģinām pēc iespējas izvērtēt dažādus avotus, salīdzinām ar līdzīgiem procesiem, notikumiem, tad atlasām to, kas ir maksimāli ticamākais, objektīvi vistuvākais īstenībai. Minētā pārtraukuma dēļ mums vienmēr pietrūks kādi dokumenti, kas ir iznīcināti vai gājuši bojā, arī līdz ar to cilvēku nāvi, kuŗiem tā arī nebija iespēju dot liecības. Par Gopperu liecināt varēja tikai trimdā, bet arī tas nenotika tādā apjomā, kādā vēsturnieki to būtu vēlējušies.

No kurienes tika iegūta informācija par notikumiem cara armijā?

Stājoties Latvijas armijā, bija jāiesniedz oficiāla dokumentācija par izglītību, iepriekšējo dienesta gaitu. Goppera gadījumā ir saglabājusies pilnīgi precīzs noraksts. Protams, milzīgs materiālu daudzums glabājas Krievijas militārās vēstures arhīvā Maskavā, kas mums, protams, pašlaik ir slēgts. Savulaik esmu tur strādājis, tur ir pietiekami daudz informācijas par visiem latviešiem, kas dienēja līdz 1918. gadam, arī

krievu kaŗaspēkam raksturīgo taktiku, ar liķiem panākot uzvaru, lai tiktu pie uzplēciem. Goppers no tā centās izvairīties. Kuŗu tad mēs vērtējam augstāk – Vācieti ar tieksmi radīt no sevis varoņtēlu vai Gopperu, kuŗu nebija piemirsuši, bet nedrīkstēja par viņu runāt okupētajā Latvijā?! Trimdā par viņu tika runāts pietiekami daudz, tostarp, pateicoties viņa dēlam Miķelim, par ko liecina arī grāmata.

Tās tapšana ir ģimenes iniciatīva, grāmatas literārā redaktore ir Sarmīte Ēlerte, Valsts prezidenta Egila Levita padomniece. Kuŗa no valsts organizācijām ir atbildīga par vēstures, arī militārās vēstures pētījumiem?

Tas jau ir plašāks jautājums, ko akcentēja vēsturniece Ineta Lipša, atsakoties no goda nosaukuma *Gada vēsturnieks 2021*, lai pievērstu uzmanību problēmām vēstures pētniecībā. Finansējums ir nozēlojams, to apliecina arī fakts, ka tik maz zinājām par Kārli Gopperu un arī šoreiz grāmatai piesaistīti privāti līdzekļi. Naudas pietrūkst jaunu vēsturnieku piesaistei, līdz ar to neizpētijs paliek milzīgs jautājumu loks. Piemēram, valsts sociālā vēsture vai Neatkarības kaŗš, kuŗā arī Goppers paguva piedalīties, virkne detaļu vēl nav izpēta.

Būtu jāsadarbojas ar to valstu vēsturniekiem, kas tajā bija iesaistīti: Polija, Igaunija, Lietuva u.c., šie materiāli vēl tikai tiek apkopoti. Ar prezidentu Levitu bija diskusijas par to, kā tas varētu notikt.

Atgriežoties pie ģenerāļa Goppera: Trikātas draudzes skolotājs mudinājis savus audzēkņus stāties militārajā dienestā. Vai tiešām tā bija

autors, ir bijis cara armijas virsnieks, dzirdēts par ģenerāli Jāni Balodi, kas bija augstā amatā Latvijas armijā, bet šādu cilvēku bija apmēram tūkstošis. Tā bija lieliska iespēja pēc Krievijas militārajām reformām iegūt sev gana labi apmaksātu, godpilnu vietu sabiedrībā un pēc tam arī samērā ātri un samērā labu pensiju. Būdams labi nodrošināts, varēja atgriezties dzimtajā pusē, saņēma tam laikam cienījamu un ienesīgu amatu, kā arī Krievijas muižnieka titulu. Goppers, sasniedzot pulkveža pakāpi, bija dzimtmuižnieks, tāpat kā, starp citu, Vladimirs Ieņins, kas deva būtiskas privilēģijas archaiskajā Krievijas sabiedrībā, piemēram, atgriežoties no izsūtījuma, viņš pieprasīja 2. klases vagonu.

Un kā ar virsnieku privilēģijām kaŗa apstākļos?

Arī miera apstākļos virsniekiem bija piekomandēti raitnieki, kam bija pienākums nodot informāciju, pildīt nelielus uzdevumus – tāda samērā silta vieta kaŗavīram. Kaŗā tam, protams, bija cita nozīme.

Goppers vairākkārt ticis ievainots, saņēmis durkļa dūrienu sejā, sašauts kājās, bijis kontuzēts, rezultātā runājis samērā lēni, un tomēr kaŗavīru vidū bija ļoti iecienīts, pat milēts. Savu komandieri zaldāti, saņēmuši no mājām sūtījumus, cienājuši ar gardākajiem kumosiem.

Viņš pats bija nācis no zemniekiem, un labas attiecības ar kareivjiem bija vairumam no latviešu tautības virsniekiem, sevišķi kaŗā, frontē. Nav ne runas par augstprātību, ja kopā jākaŗo. Goppers, no vienas puses, bija stingrs, no otras – bija kā tēvs.

Par saviem nopelniem viņš

pieskaitāmi. Vidzemes divīzijas komandieris no visiem divīziju komandieriem bija vissvarīgākais, tāpēc šajā amatā iecēla Krišjāni Berķi, lai Ulmaņa apvērsumu būtu iespējams vieglāk īstenot. Goppers saņēma arī visas Krievijas armijas Sv. Juŗa krusta šķiras ordenus, kas automātiski nozīmēja muižnieka titulu.

Tātad Latvijai ir bijuši savi aristokrāti?

Jā, tikai mēs to esam piemirsuši, esmu par to rakstījis žurnālā *Domuzīme* – par latviešu dzimtmuižniekiem. Arī skolotāji, Krievijas civildienestā sasniedzot zināmu pakāpi, piemēram, kļūstot par direktoru, automātiski kļuva par muižniekiem. Beidzot kaŗaskolu, viņš jau bija personālais muižnieks, tātad, kaŗam beidzoties, vairāki tūkstoši etnisko latviešu bija dzimtmuižnieki.

Goppers teicis, ka armija jānoskīr no politikas. Vai tādēļ viņu nostūma malā Ulmaņa režīms?

Viņš bija pieredzējis 1917. gada disciplīnas sabrukumu ar boļševiku aģitāciju, kas izraisīja armijas sabrukumu. Goppers – atšķirībā no citiem latviešu pulkiem – tam sekmīgi turējās pretī samērā ilgi, tas arī radīja šo pārliecību, ka armija nedrīkst būt iesaistīta politikā, proti, kaŗavīri nedrīkst piedalīties politiskos strīdos, kas notika Krievijā viņa acu priekšā. 1934. gadā Goppers patiešām bija sasniedzis pensijas vecumu, pēc tā palikt armijā viņš ģenerāļa amatā varēja tikai ar īpašu Kaŗa ministra atļauju. Bija taču jādod karjeras iespējas gados jaunākiem virsniekiem, jo Latvijas armijas četrās divīzijās bija salīdzinoši maz kadru vietu. Bet, visticamāk, no viņa

kreiso valdībā.

Vai 1940. gadā Gopperam tiešām nebija nekādu iespēju izvairīties no apcietināšanas un nāves soda?

Kur lai viņš bēgtu? Robeža bija ciet. Es domāju, ka viņš nojauta, kas sagaida. Tādu kā viņš bija simtiem, tūkstošiem, kas ticēja, ka viss beigsies mierīgi. Tāpat kā mēs tagad.

Sākoties krievu-somu kaŗam, atskanēja balss – kādi mēs gudrinieki, ka noslēdzām miera līgumu, skatieties, kas ar mums būtu noticis. Bangerskis gan izvairījās no aresta, viņš slēpās dažādās vietās.

Paveicās vien Goppera ģimenei, kuŗu nepaguva izsūtīt 1941. gada 14. jūnijā.

Bija jau sagatavoti nākamo deportāciju saraksti, to skaits, kuŗus grasījās izsūtīt, bija milzīgs.

Šķiet savādi, ka sēru dienā dažas iestādes rīko saviesīgus pasākumus, un ar karogu ar sēru lenti noteikti nepietiek. Vēsturiskā atmiņa mūsdienā latviešiem ir tāda pabalējusī...

Es un mani kolēģi darām, cik vien spējam, pētām vēsturi, arī ārpus sava darba laika. Cilvēki, kuŗi pieredzēja šīs deportācijas, lielākoties ir aizgājuši Mūžībā. Tas viss šķiet ļoti tāls kā anġlūbūru kaŗš, kuŗā piedalījās arī latvieši 20. gadsimta sākumā, tad par to rakstīja visas pasaules prese. Problēmas, kas nodarbina ikdienā, lielākajai daļai cilvēku liedz interesēties par vēsturi tādā apjomā, kādā mums gribētos. Taču vajadzētu, tāpēc šobrīd ir runa par to, lai atjaunotu to modeli, kādā līdz šim vēsturi mācīja skolās, nevis dažas stundas kopā ar sociālajām zinātnēm.

JĀNIS BOLIS

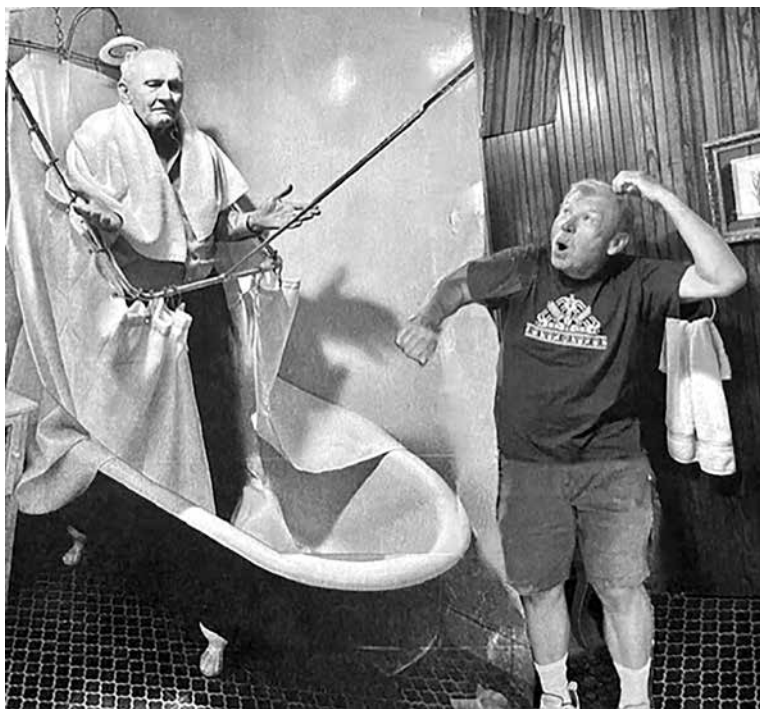
Katskiļi. Sadraudzēties var visādi

Gatavojoties mūsu braucienam uz kapusvētkiem un koncertu Ņujorkas latviešu nometnē, es jau savlaicīgi rezervēju apmešanos omulīgā *Elka* kluba motelītī. Pēdējā momentā mūsu meita satrauca ar ziņu, ka viņai derētu mūsu rezervētā istaba mazmeitu izguldināšanai. Vai tad tiešām meitenēm nevar uzcelt telti? Bet lai nu kā, meita mūs informē, ka jau esot mums sarunājusi it kā pacēlumu ("upgrade") vienā, viņasprāt, izcilā netālā vietā. Nu, labi, nodomāju, ar meitu jāsatiek. Varbūt drīzi būs jāaiziet viņas gādībā, tāpēc attiecības nevar sagraut...

Un tā mūsu naktsmājas tika mainītas. Es tomēr vēl arvien turpināju pukoties. *Elka* klubā mēs vienmēr jutāmies ērti. Meitas izvēlētā Hantera viesu mājā latvieši jau priekšā. Pie verandas galdiņa sēž Dainis un *Roseanna* Grabazs no Belčertaunas Masačūsetā un Maruta Kalniņa no Boldera, Kolorado. Mūs ieraudzījuši, viņi priecīgi sauc: "Sveiki, latvieši!" Tas mūs iepriecina - būs kompānija. Bet, kā viņi zināja ka mēs esam tautieši? Laikam kādas mistiskas latviskas vibrācijas. Arī viņi atbraukuši uz kapusvētkiem. Dainis atvadījās no saviem radiem un Maruta no mammas, rakstnieces Laimas Kalniņas, kuņai 1976. gadā piešķīra J. Jaunsudrabiņa prozas balvu par stāstu "Kur upes satiekas". Tā visbeidzot izdevās, viss bija tikai par labu, jo pēc kapusvētkiem un izcilā koncerta mēs piedzīvojām pāris patiešām interesantas un smieklu pilnas dienas.

Vieta Hantera pilsētiņā tiek reklamēta kā ērta, romantiska, luksusa Viktorijas laika savrupmāja. No luksusa tur nebija ne smakas un par romantismu, kā nupat raksti, man arī radās šaubas. Ēka, it kā celta jau 1840. gadā, ir piedzīvojusi respektablu 183 gadu vecumu. Bet liekas, ka starposma laikā tā nav redzējusi nekādu remontu un tagad sabrūk acu priekšā. Varētu domāt, ka tādu situāciju redzējis, ceļotājs brauc tālāk un meklē citur.

Bet tad satikām omulīgo īpašnieci Sendiju un baudījām viņas sirsniņu un viesmīlību. Šī 61 gadu vecā dāma īpašumu nopirkusi tikai nesen. Kopš ierašanās Amerikā 1998. gadā no Šanhajas viņai jau bijuši daudzi biznesi: apģērbu veikals, nekustamo īpašumu serviss, degvielas stacija, māju uzkopšana un tīrītava. Tagad viņa dara, ko var, lai viesi justos labi. Tas viņai visumā izdodas, tomēr pa laikuam atgadās komiski momenti un, lai patiesi izbaudītu šos priekus, vajadzīga izteikta humora izjūta. Gultas bija tik augstu no grīdas, ka vajadzēja trepītes, lai iekāptu un izkāptu, ziepes nevarējām atrast, tualetes papīrs ietērpts tādos kā cimdos, televizors piedāvāja visādas dīvainas stacijas, bet sevišķi duša sagādāja vienreizēju piedzīvojumu.

Avārijas demonstrācija

Saruna ar Marutu Kalniņu

Ar Sendiju

Proti, duša bija ievietota vecā stila vannā kur, tāpat kā gultā, vajadzēja trepītes lai iekāptu un izkāptu. Kad kaut kā ierāpos vannā un sāku mazgāties, dušas aizkars pēkšņi sabruka un aptinās ap mani tā, ka nevarēju pakustēties. Ko nu? Saucu Valdu palīgā un kaut kā no vannas izrāpos.

Pēc brokastīm uzaicināju Daini, lai apskatās. Viņš, būdams izcilis celtnieks, zinās, ko darīt. Nodemonstrēju notikušo, stāvot vannā, ietinies sabrukušās dušas iekārtā. Dainis, mani tā ieraugot, sāk smieties, kasa galvu un domā, kā nu varētu palīdzēt. Kaut ko tādu savā karjērā neesot piedzīvojis un darba rīkus arī neesot paņēmis līdzī.

Kamēr abi prātojam, ko darīt, satraukta pieskrien viesu mājas apkopēja, ukrainiete Dana. Milzu panikā, histēriski, pa pusei angļiski pa pusei ukraiņiski skaļi kliedz, ka viņa gan neesot vainīga, viņa tikai tirot istabas, lūdzu, lūdzu, lai nu viņu nesūdzot tiesā. Tūlīt piedāvā viru, kas atbraukšot un sataisīšot. Kaimiņiene Maruta katastrofu arī aprīno. Viņa esot septiņus gadus nodzīvojusi Nepālā un kaut ko tādu pat tur neesot redzējusi.

Parādīju bildi Sendijai. Tā arī panikā. Maigi mani paņēmu pie rokas un vada iet postāžu apskatīties. Viņai laikam bailes, ka es pats sabrukšu un salauzīšu viņas 183 gadus vecās trepes. Tūdaļ zvana meistaram, mums piedāvā citu istabu un nopietni pārbauda manu ķermeni - vai esmu vienā gabalā. Es viņai stāstu un rādu, ka tiešām esmu vēl vienā gabalā, bet viņa netic. Kopš avārijas Sendija ar mani apietas kā ar invalidu. Viņa ir tik satraukta, ka piedāvā pievienot bezmaksas nakti.

Sendijas piedāvājumu mēs ar prieku pieņemām un nolēmām apciemot pilsētiņu vārdā Hobārta, kādas 30 jūdzes no Katskiļu nometnes, kas tiek dēvēta par grāmatu pilsētu (*book town*). "Grāmatu pilsēta" ir vienkārši pilsētiņa vai ciems ar daudzām lietotu grāmatu vai senlietu tirgotavām. Hobārtā mājvietu ir atradušas astoņas grāmatnīcas un kādi 400 iedzīvotāji. Katrai ir savs fokuss. Dažām ir plašas grāmatu kategorijas, kas ietver seno (grieķu un romiešu) klasiku, viduslaikus, renesansi, mākslu, arhitektūru, teoloģiju, dzeju, mūziku un vietējo vēsturi. Ne visas grāmatas ir antikas, lai gan daudzās iespēstas pirms 1900. gada. Citas grāmatnīcas speciālizējas: viena ar pavārgāmatām, amatniecības grāmatām un citām vaļasprieku grāmatām; cita ar bērnu grāmatām; tad vēl veikals par mūzikas vēsturi, arhitektūru, folkloru, biografijā, mākslu un kultūru. Kur nu vēl kartes, žurnāli, ceļojumu brošūras, pastkartes un laikraksti! Un vienā - vesela sekcija par sievietu un lesbiešu tematiem. Arī grāmatas svešvalodās un pilnīgi

jaunas grāmatas ir redzamas. Diemžēl, lai gan mēs cītīgi meklējām, grāmatas latviešu valodā neatradām. Vienā veikalā es par to pa žēlojos. Nosirmojis vecītis mani sašutis pamācīja vai tad es nezino, ka šinīs dienās grāmatas *latīņu* valodā neviens vairs nepērkot.

Mums vislabāk patika mazs veikaliņš, kur pārdod tikai grāmatas par noslēpumiem (*mystery*) un zinātnisko fantāziju (*science fiction*). Tur nav neviena darbinieka, un visi maksājumi tiek veikti pēc goda sistēmas - uz maza galdiņa stāv kase, kur par pirktu grāmatu var samaksāt. Blakus pat nolikta naudas maiņas kastīte, kur var saņemt sīknaudu liela nomināla banknotēm. Laipna afiša ziņo, ka, ja, piemēram, grāmatas cena ir \$5.50 un pircējam trūkst \$0.50 var arī maksāt \$5.00. Apprasi jāpieskaita citos veikalos, vai šī goda sistēma tiešām strādā. Neviens īsti nemācēja teikt, bet stāstīja, ka sistēma esot spēkā vismaz kādus piecus gadus.

"Grāmatu pilsētas" pasaulē atrodas galvenokārt ārpus ASV, visvairāk Eiropā, un Hobārtas grāmatu ciemats ir vienīgā grāmatu pilsētiņa uz austrumiem no Misisipi upes. Hobārtas apmeklējums bija otrā reize, kad varēju baudīt tādu prieku. Pirms daudziem gadiem es pirmo reizi redzēju tādu grāmatu pilsētu Kolkātā, Indijā. 18. gadsimta beigās Kolkāta kļuva par nozīmīgu poligrāfijas centru un Starptautiskais Kolkātas grāmatu gadatirgus tagad ir pasaulē lielākā grāmatu izstāde. Vietēji pazīstams kā *Boi Para* (grāmatu kolonija), tas tiek uzskatīts par lielāko lietoto grāmatu tirgu pasaulē. Daži grāmatu tirgotāji apgalvoja, ka viņu ģimenes tur ir tirgojušās ar grāmatām vairāk nekā 100 gadus.

Ceļā uz Hobārtu pie ceļmalas mājām bieži parādās Ukrainas karogi. Kad atgriezāmies viesu mājā, par to prasījām apkopējai Danai. Izrādās, ka Hanterā ir liela ukraiņu kopiena, apmēram 700 cilvēki. *Saint John the Baptist* baznīca kalpo kā kopienas garīgais centrs. Prasījām, kāpēc ukraiņi izvēlas dzīvot šinī nomaļā pilsētiņā un apkārtnē. Dana saka, ka Hantera kalnainā vieta ukraiņiem ļoti patīk, jo tā viņiem atgādina Karpatu kalnus, kas daudziem palikuši atmiņā.

Iepriekš, bieži braucot uz latviešu nometni Katskiļos, mēs nekad nebijām apskatījuši šo skaisto un vēsturisko apkārtni. Es aicinu visus to darīt, jo tur tiešām ir daudz ko redzēt! Varbūt arī jūs vēlēties apmeklēt šarmanto, izdarīgo un viesmīlīgo Sendiju viņas viesu mājā *Fairview Inn*, Hanterā. Tomēr - es iesaku visiem ierasties ar mazām trepītēm, lai varētu bez mokām gultā un vannā iekāpt un, ja vēlas, arī izkāpt.

LATVIJA DIENU RITĒJUMĀ

Latvijas drošības situācija pēc militārā dumpja Krievijā nav pasliktinājusies

Latvijas drošības situācija pēc vāgneriešu dumpja Krievijā nav pasliktinājusies un tiešu draudu Latvijai nav, intervijā Latvijas Televīzijas raidījumam "Rīta panorāma" apliecināja ārlietu ministrs Edgars Rinkēvičs un Nacionālo bruņoto spēku (NBS) komandieris Leonīds Kalniņš (*attēlā*). "Es gribu nomierināt Latvijas sabiedrību – drošības situācija ir nemainīga, Latvijas drošības situācija nav pasliktinājusies," norādīja Kalniņš, piebilstot, ka aizvadītās nedēļas nogales notikumi Krievijā bija orientēti uz tās "iekšējo centru" un tie neiespaidoja Latvijas drošību. Arī ārlietu ministrs akcentēja: "Tiešu draudu vai risku Latvijai nav, tieša apdraudējuma Latvijas drošībai nav." Rinkēvičs arī atzina, ka vēl ir pārāk daudz neskaidrību par militāro dumpi, ietekme uz procesiem Krievijā un arī tās kaimiņvalstu drošību varētu būt redzama tuvāko nedēļu laikā. Neatkarīgi no tā Latvijai ir jāizdara trīs mājasdarbi. Pirmkārt, jāstiprina austrumu robeža – ne vien jāuzceļ žogs, bet arī jānodrošina videonovērošana. Otrkārt, jāattīsta militārā infrastruktūra, tostarp jāizveido Sēlijas poligons. Treškārt, jāinvestē Latvijas drošībā, ar finanšu un cilvēku resursiem stiprinot iekšlietu, aizsardzības un drošības struktūras.

Rinkēvičs svinīgo Valsts prezidenta zvērestu dos 8. jūlijā
Jaunievlētāis Valsts prezidents Edgars Rinkēvičs (*attēlā*) dos svinīgo Valsts prezidenta zvērestu Saeimas ārkārtas sesijas sēdē sestdien, 8. jūlijā. Valsts prezidenta

amatā stājoties Rinkēvičam, pilnvaras beigsies līdzšinējai valsts pirmajai amatpersonai Egilam Levitam. Saskaņā ar Satversmi Valsts prezidents, uzņemoties amata pienākumus, Saeimas sēdē dod svinīgo solījumu: "Es zveru, ka viss mans darbs būs veltīts Latvijas tautas labumam. Es darišu visu, kas stāvēs manos spēkos, lai sekmētu Latvijas valsts un tās iedzīvotāju labklājību. Es turēšu svētus un ievērošu Latvijas Satversmi un valsts likumus. Pret visiem es izturēšos taisni un savus pienākumus izpildīšu pēc labākās apziņas."

Piektais Pasaules latviešu zinātnieku kongress "Zinātne Latvijai"

27. jūnijā Hanzas Peronā, Rīgā svinīgi atklāja piekto Pasaules latviešu zinātnieku kongresu "Zinātne Latvijai". Svinīgajā atklāšanā piedalījās izglītības un zinātnes ministre Anda Čakša, bijusī Latvijas Valsts prezidente Vaira Vīķe-Freiberga, ekonomikas ministre Ilze Indriksone un Ārlietu ministrijas speciālo uzdevumu vēstniece diasporas jautājumos Elita Gavele. Gaidāmi arī mūzikāli un deju priekšnesumi. Kongress noritēs līdz 29. jūnijam. Tā laikā dalībnieki apspriedīs globālo problēmu iespējamās risinājumus, kā arī atzīmēs Latvijas un latviešu zinātnes sasniegumus. Par galvenajām tēmām šogad izraudzītas digitālā transformācija, zaļā pārveide un zinātnes ietekme. Paralleli diskusijām norisināsies Latvijā radīto digitalizācijas produktu un kosmosa tehnoloģiju demonstrācijas, Baltijas Copernicus diena, kā arī varēs sastapt Latvijas inovāciju centrus, būs dzirdamas stenda referātu

prezentācijas. Tiks arī aizvadīts konkurss doktorantiem un doktora zinātniskā grada pretendentiem "Science Slam". Latvijā Pasaules latviešu zinātnieku kongress notiek jau kopš 1991. gada, un līdz šim aizvadīti četri kongresi. Ceturtajā Pasaules latviešu zinātnieku kongresā 2018. gadā piedalījās 750 dalībnieki no 24 valstīm.

Latvijā turpina samazināties Jāņu skaits

24. jūnijā vārda dienu atzīmēja 46 051 Jānis un 9716 Līgas, liecina Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes iedzīvotāju reģistra dati. No šogad Latvijā dzimušajiem bērniem 51 dots vārds Jānis, bet trim meitenēm – Līga.

Kā liecina aģentūras LETA archīva dati, aizvadītā gada laikā Jāņu un Līgu skaits Latvijā ir samazinājies. 2018. gadā Latvijā bija reģistrēti 51 549 Jāņi un 10 012 Līgas, bet 2004. gadā iedzīvotāju reģistrā bija reģistrēti 67 244 Jāņi un 10 672 Līgas.

Latvijā izvietos "Leopard 2" tankus

Kanada nolēmusi Latvijā tuvāko mēnešu laikā izvietot 15 "Leopard 2" tankus kopā ar personālu un aprīkojumu. Tanki tiks izvietoti, attīstot NATO paplašinātās klātbūtnes kaujas grupu Latvijā līdz brigādes līmenim. Daudznacionālo kaujas grupu Latvijā vada Kanada, un to veido vairāk nekā 1700 karavīru no 11 valstīm – Albānijas, Čehijas, Itālijas, Islandes, Kanadas, Melnkalnes, Polijas, Slovākijas, Slovēnijas, Spānijas un Ziemeļmaķedonijas. Vienošanās par sabiedroto spēku klātbūtni Baltijas valstīs un Polijā NATO paplašinātās klātbūtnes ietvaros tika apstiprināta NATO samītā Varšavā 2016. gada jūlijā, šādi demonstrējot alianses vienotību

un apņemšanos aizsargāt NATO dalībvalstis pret iespējamu agresoru. Savukārt jau 2017. gada 19. jūnijā Ādažu bazē notika svinīgā NATO paplašinātās klātbūtnes kaujas grupas sagaidīšanas ceremonija.

Nav skaidrības par koalīcijas paplašināšanas sarunu tālāko virzību

Apvienotais saraksts (AS) un Nacionālā apvienība (NA) nesteidz atbildēt, vai tās piedalīsies Ministru prezidenta Krišjāņa Kariņa (JV) rosinātajās piecu partiju tālākajās sarunās par iespējamu valdošās koalīcijas paplašināšanu. Uz sarunām, uz kuŗām bija aicinātas piecas partijas, AS un NA neieradās, līdz ar to apspriedās tikai *Jaunā vienotība* (JV), Zaļo un zemnieku savienība (ZZS) un *Progresīvie*. Kariņš uzsvēris, ka ir aicinājis un "aizvien sniedz roku" koalīcijas partneriem nākt uz piecu partiju padziļinātām diskusijām par valsts attīstībai svarīgām tēmām. NA politiķis Jānis Dombrova savukārt vērtēja, ka ir izveidojusies "savdabīga situācija", jo tiek turpināts runāt par koalīcijas paplašināšanu, lai arī pagājušajā nedēļā Saeimā notika balsojums par uzticību Ministru prezidentam un viņa vadītajai valdībai, kuŗā bijis redzams stingrs nodalījums starp esošajām koalīcijas un opozīcijas partijām. Kā ziņots, pašlaik valdošajā koalīcijā strādā JV, NA un AS, taču pēc Valsts prezidenta vēlēšanām, kuŗās koalīcijas partijas nespēja vienoties par atbalstu vienam kandidātam, Kariņš ir sācis sarunas par iespējamu koalīcijas paplašināšanu ar ZZS un *Progresīvajiem*, kam NA un AS iebilst.

Novembrī sāks pieņemt pensijas pieprasījumus no ārvalstīs dzīvojošām personām

Saeima galīgajā lasījumā pieņēmusi grozījumus likumā "Par valsts pensijām", kas nosaka novembrī sākt izskatīt pensijas pieprasījumus no ārvalstīs dzīvojošām personām, kuŗas Latvijā bija uzkrājušas sociālās apdrošināšanas stāžu. Grozījumi tika veikti, lai pensiju saņemtu tās ārvalstīs dzīvojošas personas, kuŗām pensija pienāktos un tiktu piešķirta gadījumā, ja tās būtu palikušas dzīvot Latvijā vai būtu izbraukušas no Latvijas pēc pensijas piešķiršanas. Saeimas Sociālo un darba lietu komisijas iesniegtās un parlamentā pieņemtās izmaiņas nosaka tiesības uz vecuma un apgādnieka zaudējuma pensiju personām, kas pastāvīgi dzīvo ārpus Latvijas teritorijas valstī, kas nav Eiropas Savienības (ES), Eiropas Ekonomiskās zonas (EEZ) valsts vai valsts, ar kuru ir spēkā līgums par sadarbību sociālās

drošības jomā. Šādi personai nav tiesību uz vecuma pensiju priekšlaicīgi, jo pensiju priekšlaicīgi izmaksā tad, ja persona nav nodarbināta, un par to nevar pārliecināties, ja šī nav ES, EEZ valsts vai līgumvalsts. Pēc VSAA datiem 2023. gada martā ES un EEZ valstīs tika izmaksātas 13 121 pensija, līgumvalstīs – 16 208 un valstīs, kas nav ES, EEZ valsts vai līgumvalsts, – 1332 pensijas.

Saeima noraida opozīcijas pieprasīto Kariņa demisiju

Saeima 15. jūnijā ārkārtas sēdē noraidīja opozīcijas partiju "Latvija pirmajā vietā" un *Stabilitātei* iesniegto lēmuma projektu par neuzticības izteikšanu Ministru prezidentam Krišjānim Kariņam. "Par" demisijas pieprasījumu balsoja 42 deputāti, "pret" bija 53 parlamentārieši, bet neviens neaturējās. Savukārt Ainārs Šlesers kopā ar savu partiju apņēmies mēģināt vākt iedzīvotāju parakstus referendumam par Saeimas atsaukšanu.

Sausuma dēļ Latvijas lauksaimnieki aicina izsludināt ārkārtējo situāciju

Sausuma dēļ lauksaimnieki aicina valdību izsludināt ārkārtējo situāciju. Visā Latvijas teritorijā šogad ir neredzēts sausums un cietušas ir visas lauksaimniecības nozares, piemēram, neaugs nopļautie zālāji, kā arī ļoti strauji iet bojā graudaugi.

Lauksaimnieku zaudējumi ir mērāmi simtos miljonu eiro, piemēram, graudaugiem, kas ir lielākā lauksaimniecības eksporta prece, potenciālā raža ir jau zaudēta par 50%. Latvijā ir maz tādu lauksaimnieku, kuŗi ir apdrošinājušies pret sausumu vasarā, un šāda apdrošināšana ir arī ļoti dārga. Pamatā lauksaimnieki apdrošinās pret ziemas riskiem, kā arī krusu un vētrām. Zemkopības ministrs Didzis Šmits (AS) atzīst, ka Latvija nav tālu no ārkārtējās situācijas izsludināšanas lauksaimniecībā un ka, piemēram, graudkopībā šogad būs smags rudens.

Levits pēc prezidenta pilnvaru beigām plāno piedalīties starptautiskos forumos kā eksperts

Valsts prezidents Egils Levits pēc prezidenta pilnvaru beigām plāno piedalīties starptautiskos forumos kā eksperts. Levits esot saņēmis daudzus piedāvājumus, kuŗus vērtēšot pēc 8. jūlija, kad beidzas viņa pilnvaru termiņš. Viņš aicināts izteikt savu viedokli dažādos starptautiskos forumos kā eksperts un kā bijušais valsts galva, un to arī labprāt darīšot. Viņa pirmais šāds brauciens būšot tūlīt pēc pilnvaru beigām uz Ņujorku, uz Pasaules tiesību kongresu. Levitam esot arī atlikti vairāki zinātniski akadēmiski projekti, kuŗiem viņš prezidentūras četros gados nav varējis piekļerties, bet tagad to darīšot.

(Turpinājums 10. lpp.)

LETA
nacionālā informācijas aģentūra

Marijas iela 2, Rīga, LV – 1502

marketing@leta.lv

+371 – 672 225 09

www.leta.lv

LATVIJA DIENU RITĒJUMĀ

(Turpināts no 9. lpp.)

KULTŪRAS ZIŅAS

Esplanādē ierīkos Rīgas Dziesmu svētku restorānu

Esplanādē tiks ierīkots Rīgas Dziesmu svētku restorāns. Pasākuma koncepcija ir dot iespēju augstas klases gastronomijas piedāvājumu baudīt par demokrātiskām cenām estētiskā, vizuāli pievilcīgā un komfortablā vidē. Rīgas Dziesmu svētku restorāns būs viena no vietām, kur būs iespējams vērot Dziesmu un deju svētku nozīmīgākos notikumus uz lielā ekrāna. Centrālā svētku notikuma tematikai tiks pieskaņoti arī katras restorāna darbības dienas muzikālais noformējums un aktivitāšu programma. Restorāna piedāvājumā tiks izcelti, Latvijai un tās kultūrai raksturīgi produkti, vienlaikus dodot restorāniem pilnu radošo brīvību savas unikālās ēdienkartes izveidē. Svētku kopējās ēdienkartes vadmotīvs būs Latvijā pieejami un populāri produkti, piemēram, bietes, kazas siers, brieža, stirnas, strausa, cūkas un liellopa gaļa, mencas, stores, laši, meža ogas, zaļumi – lakši, nātres un kumelītes, ziedu medus, kā arī Latvija ražoti sieri.

Nacionālajā vēstures muzejā – izstāde “Vainagošanās”

No 20. jūnija, Latvijas Nacionālajā vēstures muzejā (LNVM) Brīvības bulvārī 32 aplūkojama jauna izstāde “Vainagošanās”. Arheoloģiskie, etnogrāfiskie un laikmetīgie vainagi Latvijas kultūrā. Kopumā tiks izstādīti gandrīz 200 vainagi – vēsturiskie no muzeja kolekcijas un vairāk nekā 20 Latvijas Mākslas akadēmijas (LMA) studentu laikmetīgie darinājumi. Simboliskās ietilpības dēļ vainags sastopams mītos, rituālos un mākslā. LNVM glabā plašāko un unikālāko vēsturisko vainagu kolekciju Latvijā. Tā ietver arheoloģiski atrastos vainagus, no kuriem agrākie attiecināmi pat uz 6. – 7. gadsimta miju, un etnogrāfiskos vainagus, kas lietoti laika posmā no 18. gadsimta līdz 20. gadsimta sākumam. Senākie vainagi Latvijas teritorijā ir vietējo amatnieku darinājumi no ievestas izejvielas – bronzas sakausējuma. Laika gaitā vainagu izejmateriālu klāstam klāt nākusi āda, koksne, vilna, lins, alva, stikls, reizēm arī sudrabs un zirgu astri. Vainagu darināšanai izmantotas

dažādas tehnikas – kalšana, liešana, gravēšana, cizelēšana, aušana, pišana, izšūšana. Latvijas teritorijā līdz pat 16. gadsimtam lietotos vainagus uzskata par vietēju parādību. Plašāk Eiropā nav sastopami līdzīgi vainagu veidi un formas, nav paraduma vainagus dot līdzīgi mirušajiem.

Jelgavas Pasta salā visu vasaru apskatāmi smilšu mākslas darbi

Jelgavas Pasta salā katru dienu ir apskatāmi smilšu mākslas darbi, kas tapuši 17. starptautiskā smilšu skulptūru festivāla “Summer Signs 2023” laikā. Pasta salā 17 tēlnieki no deviņām valstīm ir radījuši savus smilšu meistardarbus, atveidojot pasaules mūzikas hitus. Smilšu mākslas darbus izveidojuši tēlnieki no Indonēzijas, ASV, Mongolijas, Spānijas, Nīderlandes, Ukrainas, Igaunijas, Lietuvas un Latvijas.

Deju kopu sacensībās triumfē “Dancis” un “Vektors”

XXVII Vispārējo latviešu Dziesmu un XVII Deju svētku deju kopu sacensību finālā Lielo balvu ieguva Latvijas Universitātes (LU) vidējās paaudzes deju kopa “Dancis” un Rīgas Techniskās universitātes (RTU) tautas deju ansamblis “Vektors”. Līdz ar Lielo balvu abas kopas, kuŗas vada Rolands Juraševskis un Dagmāra Bārbale, ieguva 3000 eiro, karoga naglu un sponsoru dāvanas. Par Lielo balvu sacentās deviņas D grupas jeb vidējās paaudzes deju kopas un 16 A grupas jeb jauniešu kopas.

Vidējās paaudzes grupā 1. vietu ieguva Rīgas kultūras un tautas mākslas centra “Mazā gilde” deju ansamblis “Dailrade” Ivetas Pētersones-Lazdānes vadībā un RTU vidējās paaudzes deju kopa “Vektors”, kuŗu vada D. Bārbale. Tikmēr A grupā jeb starptautiskās kopām cīņa bija spraigāka. Pirmo vietu ieguva “Dailrade”, “Dancis” un koncertorganizācijas “Ave sol” tautas deju ansamblis “Teiksmā” J. Ērgļa vadībā. Finālā piedalījās 25 deju kopas, kas izpildīja trīs dejas no XXVII Vispārējo latviešu Dziesmu un XVII Deju svētku deju kopreperuāra. Konkursu vērtēja starptautiska žūrija, kuŗā bija pārstāvi arī no Igaunijas, Polijas un Lietuvas.

Izraudzītas Cēsu Mākslas festivāla Grand Prix teātru skates izrādes

Augustā Grand Prix teātru skatītā koncertzālē “Cēsis” būs skatāmas četras kritiķes Zanes Radzobes izvēlētas Latvijas vadošo teātru izrādes. Ik gadu Cēsu

Latvijas Nacionālais mākslas muzejs dāvinājumā saņem vērtīgus sudraba priekšmetus

Latvijas Nacionālais mākslas muzejs (LNMM) saņēmis nozīmīgu dāvinājumu – divus mākslinieciski vērtīgus sudraba priekšmetus. Pateicoties mākslinieces Vijas Celmiņas, Latvijas goda konsula Vermontras štatā Daŗa Dēliņa un Latvijas goda konsula Filadelfijā Dŗona Medvecka ASV dibinātā fonda atbalstam, LNMM saņēmis nozīmīgu dāvinājumu Mākslas muzejā “Rīgas birŗa” izvietotajai ārzemju mākslas kolekcijai – divus mākslinieciski vērtīgus sudraba priekšmetus. Saņemtie priekšmeti ir sudraba pāra mērces trauki ar pamatnēm no tā dēvētās Rīgas servīzes. 18. gadsimta 80. gadu sākumā Augsburgā, Vācijā, tapušajiem priekšmetiem LNMM Ārzemju dārgmetallu kolekcijas kontekstā ir unikāla vērtība. 17. un 18. gadsimts Augsburgas sudrabkaļiem bija uzplaukuma laiks, kad priekšmeti tika veidoti īpaši izsmalcinātās formās un pārsvarā rotāti ar barokāliem elementiem. 18. gadsimta beigās Katrīna Lielā reģionālo galvaspilsētu vajadzībām pasūtīja pusdienu servīzu sērijas, kas darinātas Augsburgā, Parīzē un Londonā. Rīgas servīze tika piegādāta 1784. gada 4. aprīlī, kad Rīgas ģenerālgubernators bija grāfs Dŗordŗis fon Brauns. Saglabājās informācija, ka servīze bijusi iespaidīga un paredzēta banketam līdz 40 personām. Tā sastāvēja no četrām ovālām terinēm, astoņiem kandelabriem, 24 svečturiem, astoņiem vīna dzesējamiem traukiem, mērces traukiem, šķīvjiem, to vākiem un citiem mazākiem priekšmetiem ar kopējo svaru ap 482 kilogramiem. 1797. gadā, pārvedot servīzi uz Sanktpēterburgu, tā pazuda. Pašlaik ir zināmi tikai atsevišķi priekšmeti, kas atrodas muzejos vai privātkolekcijās. Unikālais dāvinājums no 17. jūnija apskatāms Mākslas muzeja “Rīgas birŗa” pastāvīgajā ekspozīcijā – Eiropas mākslas galerijā (Makarta zālē). Muzeja draugu fonds Amerikā ziedojis arī 15 000 dolaru apjomīgam mākslas projektam “Tikai neraudi!”. Tas ir mākslinieces Vijas Celmiņas ziedojums.

Saņemtie priekšmeti ir sudraba pāra mērces trauki ar pamatnēm no tā dēvētās Rīgas servīzes. (Foto: Latvijas Nacionālais mākslas muzejs/Kristīne Jansone)

Mākslas festivāla programmā līdzās mūzikai un vizuālajai mākslai ir pārstāvēts arī teātra mākslas žanrs, dodot iespēju skatītājiem novērtēt īpaši atlasītus, sezonas labākos mazās un vidējās formas skatuves darbus. Šovasar Grand Prix skatei izvirzītas divas Valmieras teātra izrādes – Ineses Mičules režisētā “Sēras piestāvē Elektra” un Elmāra Seņkova režisētā “Nelabie. Pēc Dostojevskā”. Tāpat festivālā būs skatāms Dailes teātri režisores Diānas Kaijākas iestudētā psiholoģiskā drāma “Zēni nav meitenes”, kas ir aktrises Dārtas Daneviņas monoizrāde, kā arī jaunākais Mičaila Čehova Rīgas Krievu teātra iestudējums “Ar balles kurpēm Sibīrijas sniegos”, kuŗa režisore ir Laura Groza. Cēsu Mākslas festivāls šovasar notiks no 15. jūlija līdz 20. augustam. Paredzēts arī operas “Zigfrīds” koncertskaņojums, Kārļa Lāča teātra mūzikas programma, amerikāņu izcelsmes pianista Roberta Flaica solokonzerts un Schola Cantorum Rīga viduslaiku dziedājumi. Būs apskatāma Raimonda Staprāna un Martina Vizbuļa mākslasdarbu izstāde.

Rundāles pīlī apskatāma Francijas manufaktūru gobelēnu izstāde

Rundāles pīlī līdz 17. septembrim izstādē “Ziedošie gobelēni”, kuŗā eksponēti seni gobelēni no Francijas Nacionālā mēbeļu fonda. Izstādē apskatāmi 15 dārza tēmai veltīti gobelēni, kas tapuši Gobelēnu, Bovē un Obisons manufaktūrās no 16. gadsimta sākuma līdz 20. gadsimta vidum. Tie veidoti pēc flāmu un franču gleznotāju, arī Pola Sezana un Eduāra Manē metiem.

Festivālā “Rodam Raunā” godā cels mālu

Raunas ceplī, kur izsenis tapuši ķieģeļi, bet nu tiek veidoti īpaši keramikas darbi no vietējā māla, jūnija beigās notiks festivāls “Rodam Raunā”. Festivāls ik gadu godā ceļ vietējos produktus un vērtības. Šogad festivāls norisināsies 12. reizi, un tā centrā būs māls. Festivāla atklāšana paredzēta 30. jūnijā plkst. 20 ar mūziķa Daumanta Kalniņa koncertprogrammu “Drošinājums”. Pēc koncerta sadarbībā ar Latvijas Mākslas akadēmiju, Daini Lesiņu, Aināru Rimicānu un Ditu Lesiņu būs keramikās ugunskulptūras dedzināšana un atvēršana. Sestdien, 1. jūlijā, paredzēts tirdziņš Raunas stadionā, amatiermākslinieku priekšnesumi, māla meistarklases, radošās darbnīcas un leļļu izrāde “Trīs sivēntīni”, bet Raunas pilsdrupu estrādē varēs noskatīties mūzikālu komēdiju “Preilenīte” pēc Jukuma Palēviča darba motīviem. Festivāla noslēgumā gaidāms vakara koncerts

“Mana dziesma” Raunas pilsdrupu estrādē, kuŗā uzstāsies Dita Lūriņa, Ivo Grīsnīšs-Grīslis, Jānis Buķelis un Jānis Paukštello. Pēc koncerta paredzēta zaļumballe kopā ar grupu “Krauja band”.

Sabilē Starptautiskā tautas lietišķās mākslas izstāde “Latviešu rakstainie cimdi”

Līdz 27. augustam Sabiles mākslas, kultūras un tūrisma centrā skatāma pirmā starptautiskā cimdu izstāde “Latviešu rakstainie cimdi”. Izstāde ir veltīta Latvijas Nemateriālā kultūras mantojuma saraksta elementam – latviešu etnogrāfisko cimdu adīšanas tradīcijām un prasmēm. Izstādē būs apskatāmi 500 cimdi, ko adījuši vairāk nekā 260 dalībnieki no deviņām valstīm: Latvijas, ASV, Beļģijas, Igaunijas, Islandes, Japānas, Lietuvas, Luksemburgas, Nīderlandes un Vācijas. Kopā izstādei tika iesniegti 700 cimdu pāri, un lielākā daļa izstādei pieteikto cimdu ir ieskenēti un vēl pēc izstādes būs apskatāmi vietnē latvijascimdukarte.lv. No 2021. gada latviešu etnogrāfisko cimdu adīšanas tradīcijas un prasmes ir iekļautas Latvijas Nemateriālā kultūras mantojuma sarakstā, un izstāde “Latviešu rakstainie cimdi” iecerēta kā viens no šī elementa saglabāšanas un tālāknodošanas pasākumiem. Pašlaik latviešu rakstaino cimdu adīšanu turpina popularizēt Tautas tērpju centrs “Senā klēts”, kas organizē cimdu adītāju praktiskos seminārus Latvijā, piedāvājot tos apmeklēt ārvalstu interesentiem.

Ziņas apkopojā
Sallija Benfelde

LIGITA KOVTUNA

Sibīrijas vēstules uz bērza tāss Strasburgā

14. jūnijā Strasburgā Eiropas Parlamenta prezidente Roberta Metsola un virkne deputātu, vēstnieku, darbinieku, žurnālistu lasīja deportēto cilvēku vārdus.

“Saskaņā ar Eiropas Padomes Politiskās komitejas ziņojumu komunistisko režīmu represiju dēļ dažādās pasaules valstīs ir iznīcināti vairāk nekā 94 miljoni iedzīvotāju. Tas ir šausminošs skaits – ja katru upuri pieminētu ar klusuma minūti, tad klusums ilgtu 178 gadus!” savā uzrunā teica Eiroparlamenta deputāte Sandra Kalniete. Viņas uzrunu publicējam pilnībā.

“Šodien es stāvu jūsu priekšā nevis kā politiķe, diplomāte un rakstniece, bet gan kā Sibīrijas bērns, kuŗš jau ar pirmo elpas vilcienu tika ierakstīts padomju totalitārā režīma ienaidnieku sarakstā. Maniem vecākiem divreiz mēnesī nācās mani reģistrēt uz mūžu izsūtīto sarakstā, lai čeka būtu droša, ka neesmu aizbēgusi. Tāpēc māte un tēvs nolēma: “Mums vairs bērnu nebūs! Mēs neradīsim vēl vergus!” Man nav brāļu un māsu.

14. jūnijā ik Latvijas pilsētā un novadā mēs pieminēsim savus tautiešus, kuŗus pirms astoņdesmit diviem gadiem pēc Staļina pavēles lopu vagonos kā noziedzniekus izsūtīja uz Sibīriju. No 1941. gada 14. jūnijā izvestajiem 15 430 Latvijas iedzīvotāju bojā gāja gandrīz 40% deportēto. 1941. gadam sekoja 1949. gada 25. marts, kad uz Sibīriju izsūtīja vairāk nekā 42 tūkstošus cilvēku, galvenokārt sievietes un bērnus, no kuŗiem nāve noplāva 12%.

Izstāde “Sibīrijas vēstules uz bērza tāss” man ir ļoti personīgs notikums, jo zinu, ka arī mans tēvs ir rakstījis uz Latviju tāss vēstules. Diemžēl tās nav saglabājušās. Taču ir saglabājušās

Runā Sandra Kalniete

dažas dienasgrāmatas, manas mammas un vecmāmiņas vēstules. Arī mana tēvatēva vēstules

no Gulaga. Tie ir dokumenti, kuŗus nespēju lasīt bez asarām.

Pēc Latvijas neatkarības atjaunošanas mani satrieca un aizvainoja fakts, cik maz Rietumeiropā ir zināms par noziegumiem, kuŗus komunistiskais režīms ir pastrādājis aiz Dzelzs priekškara. Tāpēc 2001. gadā es uzrakstīju grāmatu “Ar balles korpēm Sibīrijas sniegos” – par manas ģimenes sāpju ceļiem Sibīrijā. Tā ir tulkota 16 valodās. Grāmata nav tikai atmiņu stāsts, kas pamatojas uz manas ģimenes arhīva materiāliem, bet gan dokumentāla eseja, kuŗā analizēts vēsturisko un politisko apstākļu kopums, kas padarīja Padomju savienībai iespējamu Baltijas valstu okupāciju un nežēlīgu izrēķināšanos ar to iedzīvotājiem – vidusšķiru, intelektuāļiem un militārpersonām.

Trīsdesmit gados pēc Dzelzs priekškara krišanas Baltijas un Austrumeiropas valstu politiķiem un pētniekiem ir izdevies panākt politisku komūnisma nosodījumu un ignorēto faktu iekļaušanu Eiropas vēstures kopainā. Mūsdienās vairākums Eiropas politiķu un akadēmiskās vides pārstāvju zina, ka 20. gadsimtā mūsu kontinentā divi totalitārie režīmi – nacisms un komūnisms – ir pastrādājuši noziegumus pret cilvēci.

Izstādes afiša pie Strasburgas Universitātes bibliotēkas

Tomēr caurmēra eiropiešu apziņā plaša, ko radīja Dzelzs priekškars, turpina pastāvēt. Vēl arvien par komunistisko totalitārismu gandrīz nemāca kontinenta skolās. Šī režīma noziegumu Nirnbergas tribunāls nav noticis, un Briselē vai Strasbūrā nav uzcelts memoriāls totalitārisma upuru piemiņai.

To, cik traģiskas sekas var iestāties, ja melnie vēstures fakti tiek noklusēti vai viltoti, mēs šodien piedzīvojam Krievijā, kuŗā ir atdzimusi totalitārā ideoloģija rašisms un imperiālisms. Nolieciet Ukrainas valsts un tautas pastāvēšanu, pārkāpjot starptautiskās tiesības un līgumus, Krievija ir iebrukusi Ukrainā. Atceraties – pēc Otrā pasaules kara šausmām mēs teicām – nekad vairs! Un tomēr kara ēna atkal klājas pār mūsu kontinentu, Krievija ir satricinājusi mieru un stabilitāti Eiropā un pasaulē.

Šodien, atklājot izstādi “Sibīrijas vēstules uz bērza tāss”, tiem, kas ir piedzīvojuši deportāciju šausmas, ir nepanesami domāt, ka vēsture atkārtos. Krievijas armija un algotņi Ukrainā sistematiski pastrādā necilvēcīgus noziegumus, ka tur diendienā mirst kaŗavīri un tiek nogalināti mierīgie iedzīvotāji. Tāpat kā 1941. gadā Staļins nolēma atbrīvot okupētās teritorijas un radīt tur dzīves telpu (*lebensraum*) padomju okupantiem, tā šodien pēc Putina rīkojuma no Ukrainas okupētajām teritorijām uz Krieviju tiek deportēti desmitiem tūkstošu cilvēku, galveno-

kārt sievietes un bērni, lai radītu *lebensraum* okupantiem.

Starptautiskajai sabiedrībai, demokrātiskajām valstīm ir jābūt apņēmības pilnām neatkārtot kļūdas, kas tika pieļautas pēc Dzelzs priekškara krišanas. Šoreiz par pastrādātajiem noziegumiem ir jāsauc pie atbildības Krievijas vadītāji un augstākās militārpersonas, ikviens, kuŗš ir devis rīkojumu pastrādāt noziegumu un kuŗš šo rīkojumu ir pildījis. Tāpēc Eiropas Savienības pienākums ir atbalstīt īpaša tribunāla par agresijas noziegumu izveidošanu.

Ukrainai ir kaŗā jāuzvar, lai sāktos krievu tautas attīrīšanās no rašisma ideoloģijas un Krievijai būtu izredzes kļūt par normālu, demokrātisku valsti, kas ievēro starptautiskās tiesības un līgumus. Kamēr tas nav noticis, tikmēr Krievija būs drauds tās kaimiņiem un Eiropai.”

13. jūnijā Strasburgas universitātes bibliotēkas 5. stāva zālē tika atklāta iespaidīga izstāde – “Sibīrijas vēstules uz bērza tāss”, kas šeit atvesta no Latvijas, Tukuma mūzeja direktores Agritas Ozolas un viņas palīgu iekārtoja, te būs aplūkojama līdz š. g. septembrim.

Šī publikācija sagatavota ar Mediju atbalsta fonda finānciālu atbalstu no Latvijas valsts budžeta līdzekļiem. Par publikācijas saturu atbild biedrība “Laiks-BL”

MAF
Mediju atbalsta fonds

Eiroparlamenta deputāte Dace Melbārde izstādē

ANDRIS
KLAVIŅŠ

Visam ir savs sākums

Kopā ar Vītoļu dinastiju un Arvīdu Pētersonu

Biedrības “Strādnieku sports un sargs” Rīgas centra hokeja komanda, 20. gs. 30. gadu sākums. Autors nezināms // Foto no Latvijas Sporta muzeja krājuma.

Kad biju izlēmis pievērsties trenera profesijai, iestājos augstskolā, kuŗas emblēmu rotāja Antīko spēļu diska metējs, un tā saucās Latvijas Valsts fiziskās kultūras institūts (LVFKI). Vēl nebija pagājuši ne desmit gadu pēc lielā pasaules slaktiņa. Tagadējās Latvijas Sporta akadēmijas ēku tikai būvēja. Vietas treniņiem un auditorijas bija izmētātas pa visu Rīgu. Brīnos, kā to varēja, kā tagad saka, visu *samenedzēt*. Pēc praktiskās nodarbības Anatomikumā, bija jāpaspēj uz vieglatlētiķu “Daugavas” stadionā, tad uz lekciju Vecrīgā, pēc tam volejbola treniņš Vingrošanas ielas sporta zālē, pēc tam hokejs uz Gaiļezera ledus, jo mērķlīgais ledus bija tikai retajos ledusskapjos. Mums bija palaimējies, ka bez Maskavas atsūtītajiem krievu pasniedzējiem, mūs mācīja ulmanlaiku sporta slavenības un profesori, kuŗu vērtību mēs apzinājāmies tikai vēlāk. Anatomijā bija jārunā gandrīz tikai latīniski, jo Dora Buņimoviča to mācīja gan mums, gan topošajiem daktēriem Rīgas Medicīnas institūtā. Arī Solomons Tankels ķīmiju mācīja abās augstskolās. Vingrošanā uz rīkiem divmetrīgos basketbolistus mocīja deviņkārtējs Latvijas meistars (1930 – 1939) Roberts Senakols. Ādolfs Grasis bija Amerikā mācījis pie paša basketbola spēles izgudrotāja Džeimsa Neismita, divu Olimpisko spēļu dalībnieks brīvajā ciņā Alberts Zvejnieks mētāja mūs kā miltu maisus, pa reizei

atgādinādams, ka īstam vīram neklājas staigāt ar cāļa kaklu. Mans treneris sporta spēlēs bija Arvīds Pētersons. Viņš jaunībā, sākot ar 1927. gadu, bija piedalījies Latvijas valstsvienībā futbolā, basketbolā, volejbolā un hokejā. Viņš ir vienīgais tik universāls sportists, un mūsdienās tas arī nav iespējams. Pētersons bija Latvijas hokeja izlases kapteinis IV Ziemas Olimpiskajās spēlēs Garmišpartenkirchenē un četros pasaules čempionātos. Arvīds bija Latvijas studentu volejbola izlases komandā, kas uzvarēja Pasaules Akadēmiskajās studentu sporta spēlēs 1939. gadā Monako, kuŗas tad pielīdzināja pasaules meistarsacīkstēm. Pārsteidzošākais, ka mēs, sporta studenti, pat nenonācām, kādas Latvijas sporta leģendas mūs māca un trenē. Viņi savās lekcijās nedrīkstēja bilst ne pušplēsta vārdu par savu iepriekšējo gadu pieredzi, jo tūlīt būtu atlaisti. Sava slavenā trenera biogrāfiju uzzināju tikai tad, kad tas vairs nebija bīstami viņa ģimenei un profesijai – gados, kad viņa meita Aija trenējās pie manis volejbolā. Pētersons hokeja un futbola gudrības man mācīja institūtā, bet vakaros hokejā trenējos pie Harija Vītoļu I, slavenās Vītoļu dinastijas aizsācēja. Slavenais vecmeistars man deva iespēju papildināt manas, uz Ventspils “mālbiedru” ledus iegūtās prasmes Ventspils izlasē. Tāpēc bija dubultprieks, uzzinot, ka Uvis Jānis Balinskis un Edgars Šilovs nāk no manas

jaunības puses. Tad dzīve savēda kopā ar Hariju Vītoļu II, strādājot Latvijas sporta komitejā, kur pie viņa nereti iegriezās slaidis jauneklīs – Harijs III, nākamais mūsu šodienas hokeja svētku viens no galvenajiem varoņiem.

Eiropai un Latvijai iepatikas Kanadas hokejs

“19. gadsimta beigās, kad Kanadā dzima hokejs ar ripu, Eiropā ar nūjām pa ledu dzenāja bumbiņu, un šo spēli sauca par bendiju. Latvijas teritorijā ar to 1906. gadā sāka nodarboties sporta biedrībā “Unions”. Kanadas hokeja ietekme Eiropā pamazām auga, un 1909. gada 15. februārī Rīgā, Dārzkopības biedrības slidotavā Grostonas ielā, notika pirmā hokeja spēle starp “Union” un Dārzkopības biedrības komandām,” raksta “Sporta Pasaule”

Latvijas hokeja pirmsākumos neiztika bez citzemju padomdevējiem. Trīsdesmitajos gados savās hokeja zināšanās un pieredzē ar mums dalījās zviedrs Svens Jensens, kuŗu laikabiedri nosaukuši par Latvijas hokeja tēvu. Aktīvi darbojās Lielbritānijas pilsonis Valters Holls. 1939. gadā Latvijas izlasi trenēja kanādiētis Lerijs Māršs.

Pirmie uz Kanadas hokeju 1929./1930. gada ziemā pārorientējās biedrības “Strādnieku sports un sargs” (SSS) sportisti. 1930. gada 15. februārī Rīgas centra nodaļas slidotavā Jāņa Asara ielā notika pirmā oficiālā

starptautiskā, hokeja spēle: Rīgas SSS ar 3:0 uzvarēja Kēnigsbergas komandu.

1931. gada februārī Latviju uzņēma Starptautiskajā ledus hokeja asociācijā. Drīz tika izveidota Latvijas izlase 12 vīru sastāvā: vārtsargi Herberts Kušķis un Pēteris Skuja, aizsargi Indriķis Reinbachs un Leonīds Vedējs, uzbrucēji Andrejs Jessens, Arvīds Jurgens, Arveds Keslers, Jūlijs Lindenbergs, Ādolfs Petrovskis, Ēriks Pētersons, Jochans Skadiņš un Valentīns Volframs.

Starptautisko sacensību aprītē

Latvieši ļoti aktīvi sāka piedalīties dažādās starptautiskās sacensībās, neskatoties uz to, ka treniņus iespaidoja nepastāvīgie laika apstākļi. Dažreiz sacensības nevarēja pabeigt, jo uznāca atkusnis, citreiz īgaunī atcēla spēles pārāk lielā sala dēļ. Bez valstsvienības spēlēm tika rīkotas sacensības ar ārzemju klubiem un pilsētām. Rīga sacentusies ar Tallīnu, Tartu, Kauņu, Kēnigsbergu, Brandenburgu, Mincheni, Varšavu, Katovici, Vīni, Amsterdamu, Hagu, Bukaresti, Budapeštu, Klosteru u.c. Latvieši kļuva pazīstami kā aktīvi spēles popularizētāji Vakarēiropā, kaut bija jāpiedzīvo kuriem, kad Latvijas himnas vietā spēlēja “Kur tu skriesi, vana-dziņ(i)!”

1931./32. g. sezona Latvijas izlases debija Eiropas meistarsacīkstēs Berlīnē – tika piedzīvoti

zaudējumi čehiem un francūžiem, bet gandarījuma turnīrā Latvija uzveica Rumāniju (3:0), taču zaudēja Lielbritānijai (2:5). Kopvērtējumā Latvija palika 8. vietā.

1932./33.g. Latvijas valstsvienība piedalījās pasaules čempionātā Prāgā – tika piedzīvoti zaudējumi Šveicei un Ungārijai, gandarījuma turnīrā Latvija pieveica Itāliju (2:0), bet zaudēja Rumānijai (0:1).

Latvijas studentu izlase Akadēmiskajās pasaules meistarsacīkstēs Itālijā, Bardonekijā, pieveica Šveici (1:0) un zaudēja Francijai (0:1) un ierindojās otrajā vietā. Līdzīgu panākumu Latvijas studenti atkārtoja St. Moricā 1935.gadā.

1934./35.g. Davosā notika Pasaules meistarsacīkstes, kuŗās piedalījās 15 komandas. Latvija iekļuva vienā apakšgrupā ar čempionāta uzvarētāju Kanadu (zaudējums 0:14) un trešās vietas ieguvēju Lielbritāniju (zaudējums 1:5). Gandarījuma turnīrā Latvijai izdevās pieveikt Nīderlandes izlasi.

1935./36.g. Olimpiskajās spēlēs Garmišā-Partenkirchenē (Vācija) Latvijai neizdevās gūt lielus panākumus – zaudējumi tika piedzīvoti pret Kanādu (0:11), Poliju (2:9) un Austriju (1:7). Rezultātus iespaidoja arī ļoti neizdevīgie laika apstākļi 1936.gada ziemā, kad līdz Olimpiskajām spēlēm Latvijā nebija sals, un komanda aizbrauca teju netrenējusies uz ledus.

(Turpinājums 14. lpp.)

Visam ir savs sākums

Kopā ar Vītoļu dinastiju un Arvīdu Pēteronu

(Turpināts no 13. lpp.)

Pilsētu sacīkstēs mūsējie pieveica Tartu (11:2).

1936./37.g. 14. februārī Vienības laukuma slidotavā notika Latvijas spēle pret Lietuvu, kas pulcēja ap 1000 skatītāju. Latvija uzvarēja ar 1:0.

Ar neizšķirtu (1:1) beidzās Rīgas un Kauņas spēle.

1937./38.g. Bagātīgākā valsts vienības sezona pirmskaņa laikā. Janvāra sākumā Latvija piedalījās draudzības spēlēs ar Poliju (1:2 Varšavā un 0:1 Rīgā), bet februārī latvieši devās uz Pasaules meistarsacīkstēm Prāgā. Turnīrā piedalījās 14 komandas, mūsējiem izdevās turnīru iesākt ar uzvaru pret Norvēģiju (3:1). Līdzvērtīgā cīņā Latvija piekāpās ASV un Vācijas izlasēm.

Sezonas noslēgumā Latvija sacentās ar Rumānijas izlasi (1:0).

1938./39.g. Janvāra beigās Latvijas izlase devās uz Pasaules meistarsacīkstēm Šveicē, pa ceļam aizvadot vairākas treniņspēles. Tika piedzīvoti smagi zaudējumi pret mājiniekiem (0:12) un čečiem (0:9). Tad Latvija pieveica Dienvidslāviju (6:0) un turpināja cīņu gandarījuma turnīrā, kur uzvarēja Beļģiju (5:1) un Dienvidslāviju (4:0), bet zaudēja italiešiem (1:2). Latvija kopvērtējumā ierindojās 10.vietā.

1939./40.g. Neatkarīgās Latvijas izlases pēdējā spēlē izbraukumā Tallinā latvieši pārspēja igauņus (4:0), bet 10. martā Rīgā Latvijas valstsvienība aizvadīja

Latvijas hokeja izlase pasaules meistarsacīkstēs Prāgā, 1938. g. No kreisās: Ludvigs Putniņš, Arvīds Pētersons, Kārlis Zilpaušs, Roberts Bluķis, Ādolfs Petrovskis, Aleksejs Auziņš, Roberts Lapainis, Kārlis Paegle, Leonīds Vedējs, Edgars Klāvs // Autors nezināms. Foto no Latvijas Sporta muzeja krājuma

savu pēdējo spēli – pret Igauniju (2:1), bet dienu vēlāk notika pilsētu sacensības, kurās Rīga uzvarēja Tallinu ar 4:1.

1940./41.g. "Jau 1940./1941. gada ziemā Rīgu bija apmeklējusi speciālas delegācijas, lai vērotu Latvijas hokejistu spēles, un izlases kapteinis Leonīds Vedējs tika komandēts uz Maskavu par instruktoru, lai izklāstītu teoriju un praksē demon-

Latvijas–Kanadas spēles moments pasaules meistarsacīkstēs hokejā, Davosa, 1935. gada 20. janvāris (rezultāts 0:14). Vārtos – Roberts Lapainis // Autors nezināms. Foto no Latvijas Sporta muzeja krājuma

Latvijas hokeja izlase pasaules meistarsacīkstēs Davosā (Šveice), 1935. gada 19. – 27. janvāris. No kreisās: Roberts Bluķis, Arvīds Pētersons, Andrejs Jesens, Kārlis Paegle, Arvīds Jurgens, Aleksejs Auziņš, Leonīds Vedējs, Ādolfs Petrovskis, Roberts Lapainis. Kombinēts foto uzņēmums. "Copyright & Photo Bernhardt, Davos" // Foto no Latvijas Sporta muzeja krājuma

strētu "Kanadas hokeja" paņēmienus.

"Rīdzinieki bija mūsu pirmie skolotāji," vēlāk rakstīja slaveināis padomju hokeja treneris Anatolijs Tarasovs. Kuriozi, ka šajā ziemā sporta biedrības saņēma komunistu sporta vadītāju rīkojumu nekavējoties atjaunot Krievijā spēlēto bendiju. Notika divas sacensības pret Sarkanās armijas sastādīto komandu. Kad sportisti interesi neizrādīja, atļāva palikt pie Kanadas hokeja.

1946. gada decembrī sākās pirmās PSRS meistarsacīkstes, kurām tika pieteikta arī Rīgas "Dinamo" komanda. Vārtsargi – Roberts Lapainis un Harijs Mellups. Aizsargi – Nikolajs Kešteris, Roberts Pakalns un Harijs Vītoļiņš. Uzbrucēji – Elmārs Bauris, Alfons Jēgers, Edgars Klāvs, Arvīds Pētersons, Mārtiņš Pētersons, Roberts Šulmanis, Laimonis Zilpaušs. Treneris – Jānis Dobelis. Pirmajā čempionātā rīdzinieki izcīnīja ceturto vietu.

Pirmajā pēckaņa ziemā hokejisti trenējās un spēlēja uz Rīgas kanāla ledus. Latvijā palikušos spēlētājus sadalīja trijās komandās – "Dinamo I", "Dinamo II" un "Universitātes sports". Savā starpā sacenšoties divos riņķos, noskaidrojās 1946. gada Latvi-

jas čempioni – "Dinamo I". Labākie februārī aizvadīja divas spēles ar lietuviešiem: Kauņa–Rīga 0:3; Lietuva–Latvija 0:3. Tā bija kā prelūdijs lielajam cīņam ar padomju komunālā dzīvokļa kaimiņiem, kas ilga teju 50 gadu.

Leģendāro sportistu likteņi

Harijs Mellups un Roberts Šulmanis tika izsaukti uz Maskavu un spēlēja Gaisa karaspēku (VVS MVO) komandā (GKS komandieris bija Staļina dēls Vasilis). Viņi kopā ar komandu gāja bojā, nogāzoties lidmašīnai. Vasilis Staļins brauca ar vilcienu, jo Staļinu brīdināja Kremļa "gaisreģis" Volfs Mesings.

Neraugoties uz pieticīgajiem apstākļiem, latvieši, kas pēc kara nokļuva DP nometnēs, nolēma izveidot komandu, kas pārstāvēja HC "Augsburg", lai gan skatītāji to dēvēja par "Letten Mannschaft". Viņu spēles pulcēja pat ap 13 tūkstošiem skatītāju, komanda bija Vācijas meistarsacīkšu sešniekā.

Latvijas hokejisti, kas bija spiesti atstāt dzimteni, tikuši pie iespējas trenēties uz mākslīgā ledus, attīstīja savu talantu profesionālā līmenī. Ēriks Koņeckis palika Vācijā un spēlēja EV "Krefeld". Viņam pievienojās Rū-

dolfs Veide, kas Vācijas valstsvienības sastāvā spēlēja Pasaules meistarsacīkstēs. Alfons Ansons tika atzīts par vienu no labākajiem Vācijas vārtsargiem. Ojārs Ritums uzvilka Beļģijas Lježas kluba formu. Klubu komandās spēlēja Viesturs Kleinups (ASV), Roberts Bluķis (HC "Augsburg") u.c. Lielisks spēlētājs bija Leonīds Vedējs, kas vēlāk pārcēlās uz ASV un kļuva par uzņēmēju.

Tie, kas uzskata, ka par mūsu hokeja panākumiem jāpateicas vienīgi Viktoram Tichonovam, nezina Latvijas sporta vēsturi. Jā, Tichonovs, kopā ar deviņiem Maskavas "Dinamo" hokejistiem ierodoties Latvijā 1968. gadā un saņemot neierobežotas finanšiālas iespējas, izveidoja spēcīgu komandu, kas deva iespēju savu talantu attīstīt Helmutam Balderim, Andrim Hendelim, Normundam Sejējam un daudziem citiem. Tichonova trenera kredo bija uzvarēt par katru cenu.

"Dinamo" kapteinis Andris Hendelis: "Tie septiņi gadi, kad trenējos pie Tichonova, ir izsvīroti no manas dzīves. It kā būtu bijis cietumā!". Izveidotā sistēma bija pamats Sanda Ozoliņa, Artūra Irbes un Sergeja Žoltoka tālākam ceļam uz NHL pēc Latvijas neatkarības atgūšanas. Nenoliedzot Tichonova kā trenera panākumus, jāatceras, ka viņš ieradās valstī, kur hokeja gens bija saknēs un asinīs.

Dienās, kad Latvija vēl dzīvoja ar savu sporta varoņu sagādāto svētību izjūtām, kad visas pasaules hokeja eksperti jūsmoja, kad mazās Latvijas hokejists iemeta izšķirošo ripu hokeja lielvalsts ASV vārtos, ir savādi, ka Krievijas komentētāji un izslavēti hokeja meistari nevar ar sportisku stoicisms pārvarēt savu zaudējumu. Jā, krievu sportisti nezaudēja fiziskā tuvībā, bet viņi ir zaudētāji daudz augstākās cilvēces eksistences kategorijās. Un pamatoti, sekojot Olimpiskajā chartā paustajiem principiem, izslēgti no sportiskās sacensības. Man lielākā vērtē ir apsveikums no Igaunijas: "Mēs tā pārdzīvojām un priecājāmies, it kā spēlētu mūsu – Igaunijas vīri!"

MĀRIS
BINDERS**ANDRIS NELSONS****Apvienotā Karaliste**

25., 26. augusts Andris Nelsons un *Boston Symphony Orchestra*, Royal Albert Hall, London

ASV

7., 9., 15., 16., 17. jūlijs, 11., 13., 18., 19. augusts Andris Nelsons un *Boston Symphony Orchestra*, Music Shed, Lenox, MA

10. jūlijs Andris Nelsons un *Tanglewood Music Center Orchestra*, Koussevitzky Music Shed, Lenox, MA

8. augusts Andris Nelsons un *Boston Symphony Orchestra*, *Boston Pops Orchestra*, *Tanglewood Music Center Orchestra* (tiek atskaņots Artura Maskata "Tango"), Koussevitzky Music Shed, Lenox, MA

Austrija

5., 6. augusts Andris Nelsons un *Wiener Philharmoniker*, *Großes Festspielhaus*, Salzburg

31. augusts Andris Nelsons un *Boston Symphony Orchestra*, *Großes Festspielhaus*, Salzburg

Vācija

1. jūlijs Andris Nelsons un *Gewandhausorchester Leipzig*, *Open Air - Rosental Leipzig*

Šveice

28., 29. augusts Andris Nelsons un *Boston Symphony Orchestra*, *Kultur und Kongresszentrum Luzern - KKL*, Luzern

ANDRIS POGA**Japāna**

25. augusts Andris Poga un *NHK Symphony Orchestra*, *City Hall*, Obihiro

27. augusts Andris Poga un *NHK Symphony Orchestra*, *Civic Hall*, Asahikawa

28. augusts Andris Poga un *NHK Symphony Orchestra*, *Concert Hall*, Sapporo

Norvēģija

1. jūlijs Andris Poga un *Stavanger Symfoniorkester*, *Konserthus*, Stavanger

Vācija

1. jūlijs Andris Poga un *Konzerthausorchester Berlin*, *Konzerthaus*, Berlin

JĀNIS LIEPIŅŠ**Vācija**

22. jūlijs Jānis Liepiņš diriģē Opera galā "Schloss in Flammen", *Barockschloss Mannheim*

EGILS SILIŅŠ**Vācija**

16., 19. Jūlijs Egils Siliņš Karaļa vēstneša lomā Riharda Vāgnera operā "Loengrīns" *Bayerische Staatsoper*, München

ELĪNA GARANČA**Austrija**

5. jūlijs Elina Garanča *Klassik unter Sternen*, *Stift Gottweig*

8. jūlijs Elina Garanča *Klassik in den Alpen*, *Kitzbühel*

20., 22. augusts Elina Garanča Karmenas lomā Žorža Bizē operā "Karmena" *Kasemattenbühne*, Graz

Vācija

25., 30. jūlijs, 12. augusts, Elina Garanča Kundri lomā Riharda Vāgnera operā "Parsifāls" *Bayreuther Festspiele*

ZANDA ŠVĒDE**Austrija**

6. jūlijs Zanda Švēde festivāla atklāšanas koncerts, *Tiroler Festspiele Erl*

8., 21., 27. jūlijs Zanda Švēde Erdas lomā Riharda Vāgnera operā "Zigfrīds", *Tiroler Festspiele Erl*

16., 23., 29. jūlijs Zanda Švēde Valtrautes lomā Riharda Vāgnera operā "Dievu mījkrēslis", *Tiroler Festspiele Erl*

KATRĪNA PAULA FELSBERGA**Vācija**

8., 9. jūlijs Katrina Paula Felsberga, *Kissinger Sommer*

PĒTERIS VASKS**Itālija**

23. jūlijs Pēteris Vasks "Concerto no. 1", atskaņo *MACH Youth Orchestra*, *Santa Maria del Tiglio*, *Gravedona*

Vācija

5. jūlijs Pēteris Vasks "1. Symphony", *Opernhaus*, Kiel

7. jūlijs Pēteris Vasks "Baltā ainava", *Opernhaus*, Kiel

8. jūlijs Pēteris Vasks "The Fruit of Silence" atskaņo *Northern Neck Orchestra*, *Maria-Ward-Gymnasium*, *Nymphenburg*

16. jūlijs Pēteris Vasks "Vientuļais engelis", atskaņo *Orchestra: Mitglieder der Ev. Heilig-Geist Kirchengemeinde Werder*, *Heilig-Geist-Kirche*, Werder

23. jūlijs Pēteris Vasks "Da pacem, Domine", "Mein Herr und mein Gott", atskaņo *Neue Süddeutsche Philharmonie*, *Wieskirche*, *Steingaden*

Zviedrija

23. augusts Pēteris Vasks "Vientuļais engelis", atskaņo *Västerås Sinfonietta*, *Konserthus*, Västerås

ĒRIKS EŠENVALDS**Apvienotā Karaliste**

1. jūlijs Ēriks Ešenvalds "In Paradisum", izpilda *Leicester Bach Choir*, *Church of St James the Greater*, *Leicester*

2. jūlijs Ēriks Ešenvalds "Stars", izpilda *Castle Choir*, *The Court House*, *Berkhamsted*

8. jūlijs Ēriks Ešenvalds "Amazing Grace", "Only in Sleep", "Long Road", izpilda *Harlow Chorus*, *St Michael's Parish Church*, *Bishop's Stortford*

28. augusts Ēriks Ešenvalds "A Drop in the Ocean", izpilda *National Youth Choir of Wales*, *St Davids Cathedral*, *Pembrokeshire*

Austrālija

7. jūlijs Ēriks Ešenvalds "Stars", izpilda *Vokalensemble Sjaella*, *St. David's Cathedral*, *Hobart*

Valsts akadēmiskais koris "Latvija"

21. jūlijs Ēriks Ešenvalds "Stars", izpilda *Vokalensemble Sjaella*, *Elisabeth Murdoch Hall*, *Melbourne*

Itālija

16. jūlijs Ēriks Ešenvalds korpmūzika, izpilda *Accademia Corale Vittore Veneziani*, *Chiesa del Carmine*, *Perugia*

Jaunzēlande

2. jūlijs Ēriks Ešenvalds "Only in Sleep", izpilda *Marlborough District Brass Band*, *ASB Theatre Marlborough*

Vācija

2. jūlijs Ēriks Ešenvalds "In Paradisum" izpilda *Philharmonischen Orchester*, *Große Haus des Stadttheaters Gießen*, *München*

2. jūlijs Ēriks Ešenvalds "Trinity Te Deum, O Salutaris Hostia", izpilda *Lindauer Kammerchor*, *St. Josef Lindau*

ARTURS MASKATS**ASV**

8. augusts Arturs Maskats "Tango", atskaņo *Boston Symphony Orchestra*, *Boston Pops Orchestra*, *Tanglewood Music Center Orchestra*, diriģents Andris Nelsons, *Koussevitzky Music Shed*, *Lenox, MA*

IVETA APKALNA**Vācija**

2. jūlijs Iveta Apkalna *Pfarrkirche St. Martin*, *Lorch am Rhein*

VINETA SAREIKA**Vācija**

25. augusts Vineta Sareika un *Berliner Philharmoniker*, *Philharmonie Berlin*

VALSTS AKADĒMISKAIS KORIS "LATVIJA"

Somija

28. jūlijs VAK "LATVIJA", *Mikkeli Music Festival*

MŪSĒJIE PASAULĒ

29. jūlijs VAK "LATVIJA" un *Liepājas Simfoniskais orķestris*, *Martti Talvela Hall*, *Mikkeli*

KREMERATA BALTICA**Austrija**

11. jūlijs *Kremerata Baltica*, *Lockenhaus Chamber Music Festival*

ANDREJS OSOKINS**Vācija**

16. jūlijs Andrejs Osokins *Weilburg*

GEORGIJS OSOKINS**Austrija**

10. jūlijs Georgijs Osokins un *Gidons Krēmers*, *Kammermusikfest Lockenhaus*

12. jūlijs Georgijs Osokins, *Kammermusikfest Lockenhaus*

Francija

26. jūlijs Georgija Osokina solokonzerts, *Musique en Graves festival*, *Bordeaux*

Šveice

2. jūlijs Georgija Osokina solokonzerts, *Fribourg*

LINDA LEINE**Vācija**

2. jūlijs Linda Leine, *New-LivingHome*, *Hamburg*

30. augusts Linda Leine, *NORDLIED Festival*, *Hamburg*

MAGDALĒNA GEKA**Francija**

7. jūlijs Magdalēna Geka un *Quatuor Akilone*, *Abbaye Benedictine*, *Valognes*

27. jūlijs Magdalēna Geka un *Quatuor Akilone*, *Salons de l'Hôtel de Ville*, *Cherbourg*

18. augusts Magdalēna Geka un *Quatuor Akilone*, *Eglise Saint-Martin*, *Fontaines-d'Ozillac*

BAIBA SKRIDE

Vācija. 5. augusts Baiba Skride, *Schloss Moritzburg*

LAUMA SKRIDE**Vācija**

23. jūlijs Lauma Skride, *Schloss Bekond*

ROBERTS BALANAS**Apvienotā Karaliste**

13. jūlijs Roberts Balanas, *Burgh House*, *London*

ARTA JĒKABSONE**ASV**

20. augusts Arta Jēkabsone un *Samir Langus Band*, *Unifier Festival 2023*, *Berkshires*, *MA*

Baiba un Lauma Skrides

TAIRA
ZOLDNERE

Baltijas valstu vēstnieki spriež par Baltijas iespējām un izaicinājumiem

Trīs Baltijas valstu ģeopolitiskā redzamība ASV pēdējā gada laikā ievērojami pieaugusi. Karš Ukrainā tuvējos kaimiņus – Latviju, Lietuvu, Igauniju (un Poliju) “uzlīcis uz pasaules kartes”, un ir vērts padziļināt plašākas Amerikas sabiedrības izpratni par Baltijas valstu lomu un nozīmi ne tikai reģionālā, bet arī transatlantiskā sadarbībā. ASV atbalsts Ukrainai ir nepārvērtējams, tomēr sabiedrības domas par šo atbalstu nepavisam nav vienotas. Tāpēc īpaša atzinība pienākas Stanforda universitātei, kas 1.jūnijā rīkoja trīs Baltijas valstu vēstnieku ASV apaļā galda diskusiju par tēmu “Baltijas reģions, 2023: Iespējas un izaicinājumi” (*The Baltic Region, 2023: Opportunities and Challenges*).

Diskusijā piedalījās Māris Selga, Latvijas vēstnieks, Audra Plepytė Gitanas, Lietuvas vēstniece un Kristjan Prikk, Igaunijas vēstnieks. Apaļā galda sarunu rīkoja Stanforda universitātes Krievijas, Austrumeiropas un Eirāzijas studiju centrs (*Stanford's Center for Russian, East European and Eurasian Studies*) sadarbībā ar Stanforda universitātes bibliotēku.

Apaļā galda sarunu vēstnieki iesāka, iepazīstinot ar aktuālo situāciju savās valstīs, ko pēdējā gada laikā lielā mērā nosaka karš kaimiņos – Ukrainā. Lietuvas vēstniece Audra Plepytė Gitanas atgādināja, ka ukraiņi kaņo ne tikai kopš 2022. gada februāra Krievijas pilna mēroga uzbrukuma, bet jau gandrīz desmit gadus – kopš 2014.gada. Viņa atgādināja par krievu armijas pastrādātajām

No kreisās: Audra Plepytė Gitanas, Lietuvas vēstniece, Kristjan Prikk, Igaunijas vēstnieks, Māris Selga, Latvijas vēstnieks

zvēribām un noziegumiem okupētajās teritorijās. Vēstniece sacīja, ka ukraiņi cīnās ne tikai par savu zemi, bet par vērtībām, kas svarīgas mums visiem, – brīvību, demokrātiju, cilvēktiesībām, nāciju pašnoteikšanās tiesībām. Tāpēc Ukrainas uzvara šajā karā ir tik svarīga, ne tikai atgūstot zaudētās teritorijas, bet arī saņemot no Krievijas kompensāciju par kara nodarītajiem zaudējumiem. Viņa uzsvēra, cik svarīgs ir plašs internacionālas sabiedrības atbalsts, lai turpinātu ekonomiskās sankcijas pret Krieviju. Sankciju ieviešana ir bijusi izaicinājums ekonomiskajā jomā visām Eiropas valstīm, it īpaši enerģētikas laukā, bet šobrīd atkarība no Krievijas gāzes un naftas jau ir pārvarēta.

Raksturojot situāciju Lietuvā, viņa sacīja, ka ir uzņemti ļoti daudzi ukraiņu bēgļi, kuriem patvērumu devuši Lietuvas iedzīvotāji savās mājās, un nekad nav bijusi vajadzība izveidot bēgļu nometnes. (*Pēc preses datiem, Lietuvā izmitināts ap 71 000 bēgļu, Latvijā – ap 43 000, Igaunijā – 63 000*). Līdzīgi kā Latvijā, izveidoti bēgļu informācijas centri, bērni iekārtoti skolās, cilvēkiem tiek sameklēti darbs. Dažu dienu laikā lietuvieši saziņoja 15 milj. EUR, lai nosūtītu uz Ukrainas fronti *Bayraktar* dronu no Turcijas. Vēstniece sacīja, ka tas viss raksturo, cik ļoti visa Lietuvas sabiedrība ir iesaistīta, atbalstot Ukrainu un tās cilvēkus. Savas uzrunas nobeigumā vēstniece uzsvēra ASV atbalsta nenovērtējamo nozīmi, to, cik augstu šo atbalstu novērtē Lietuvā.

Latvijas vēstnieks Māris Selga runāja par Baltijas valstu sadarbību militārajā jomā, kas attīstījies jau kopš neatkarības atjaunošanas deviņdesmito gadu sākumā, un pašreiz turpina attīstīties NATO ietvaros, sadarbībā ar citām NATO dalībvalstīm. Drošības jautājumi Baltijas reģionā būs aktuāli vienmēr, jo mūsu kaimiņš ir Krievija. (*Uzziņai – Latvija aizsardzības vajadzībām 2023. gadā tērēs 2,25% no IKP, un to paredzēts palielināt līdz 2,5% 2025. gadā*). Vēstnieks uzsvēra ka Baltijas valstīm un ASV ir līdzīga

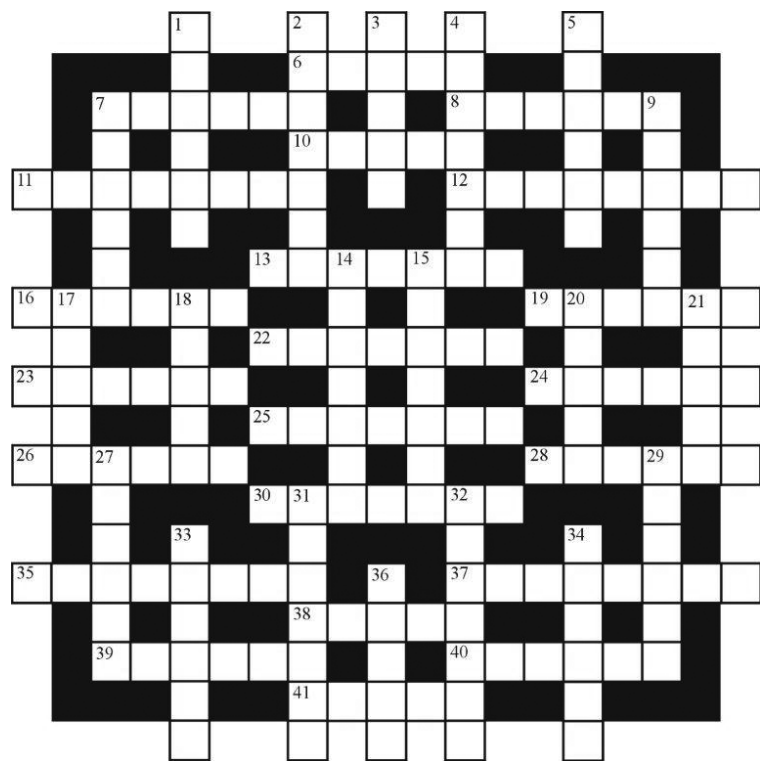
izpratne par demokratiskajām vērtībām, kas mūs vieno, tomēr ne tikai – arī ekonomiskā sadarbība iegūst arvien lielāku lomu. Runājot par svarīgāko jautājumu Latvijai, vēstnieks uzsvēra, ka tā ir drošība. Turklāt drošību reģionā veicina ne tikai valstu militārā sadarbība, bet arī investīciju pieplūdums ekonomikā. Viņš atzīmēja, ka Latvija intensīvi strādā, lai palielinātu ārvalstu, tajā skaitā ASV investīciju apjomu.

Igaunijas vēstnieks Kristjan Prikk, runājot par Ukrainas kara ietekmi, sacīja, ka pašreiz ukraiņu bēgļi veido 5% no Igaunijas iedzīvotāju skaita. Neskatoties uz karu Ukrainā, kas radījis daudzus ekonomiskus un sociālus izaicinājumus, Igaunijas valdība strādā ar skatu uz nākotni, lai Igaunija turpinātu attīstīties kā konkurētspējīga Eiropas valsts. Viņš uzsvēra Igaunijas fokusu uz augsta līmeņa servisa pakalpojumiem un IT jomu, kas rada labas darba iespējas tiem gudrajiem cilvēkiem, kas dzīvo Baltijas reģionā. Viņš arī atzīmēja, ka Igaunijā vienmēr tiek domāts, lai uzlabotu dzīves vidi un apstākļus, lai valsti padarītu par pievilcīgu dzīves vietu. Runājot par drošības jautājumiem, viņš uzsvēra vienoto Igaunijas, Baltijas valstu viedokli par atbalstu Ukrainai līdz pilnīgai uzvarai karā.

Apaļā galda sarunas turpinājumā vēstnieki gandrīz stundu atbildēja uz klausītāju jautājumiem par Ukrainas bēgļu situāciju Baltijā, par Baltijas valstu un ASV sadarbību sašķidrinātās gāzes piegādē, par NATO samitu, kas notiks 11. un 12.jūlijā Viļņā un citiem. Vēstnieki vairākkārt uzsvēra ASV un Eiropas kopīgās intereses drošības jautājumos un to, cik svarīga ir ASV vadošā loma pretkaļa aliansē un NATO.

KRUSTVĀRDU MĪKLA

Sastādījis KĀRLIS PĒTERSONS

Horizontāli: 6. Lielā asinsrites loka galvenā artērija. 7. Borskābes nātrija sāls. 8. Labdabīgs audzējs taukaudos. 10. Šķidrums patoloģiska uzkrāšanās audos. 11. Gliemji. 12. Šķidra zaļu forma – vairāku vielu šķīdums. 13. Plekstu dzimtas zivis. 16. Īriss. 19. Kāpelētājaugi. 22. Peldošu ierīču balsti. 23. Audumu krā-

sošanas paņēmiens. 24. Ziedes (sar. val.). 25. Ļoti ātrs divu skaņu vai divu akordu atkārtojums. 26. Karpuzi dzimtas zivs. 28. Kaislīga jūsma. 30. Karpuzi dzimtas zivs. 35. Saulgozis. 37. Arbitri. 38. Asas muguras sāpes. 39. Biezs cukura šķīdums. 40. Mērcaurulīte. 41. Veģetācijas tips.

Vertikāli: 1. Našķis. 2. Konditorejas izstrādājums. 3. Skrējienis, brauciens pa dabiski šķēršlotu apvidu. 4. Iesaukas. 5. Viskozi-tātes mērvienība. 7. No aitu piena gatavots siers. 9. Steidzamas, neatliekamas. 14. Medicīniskais instruments. 15. Medicīnas speciālists. 17. Lāčšomainis. 18. Sporta veids. 20. Neliels ūdenskritums. 21. Dabiska ūdenstilpe. 27. Gadalaiks. 29. No olām gatavots ēdiens. 31. Sausi augļi, neveroņi. 32. Dzīvojamās telpas. 33. Virieša vārds (aprīlī). 34. Dārza puķe. 36. Slikts ieradums (sar. val.).

Krustvārdu mīklas Nr. 23 atrisinājums

Horizontāli: 5. Karameles. 8. Testeris. 11. Sļepenas. 13. Sauna. 14. Grumba. 15. Indīga. 16. Sterils. 19. Spelte. 21. Ķanins. 22. Terma. 23. Aniss. 29. Sapals. 30. Astore. 31. Piekust. 32. Palags. 34. Kurpes. 35. Darva. 37. Neļaipna. 38. Korintes. 39. Tuvinieki.

Vertikāli: 1. Skurba. 2. Brass. 3. Blusa. 4. Esteri. 6. Stimuls. 7. Remdena. 9. Eiropa. 10. Kupris. 12. Angīna. 17. Termosi. 18. Launags. 20. Ezers. 21. Tūska. 24. Salāte. 25. Masalas. 26. Cukurs. 27. Starene. 28. Irbene. 33. Sapīta. 34. Kurmis. 35. Daiva. 36. Aknes.

Šī publikācija sagatavota ar Mediju atbalsta fonda finansiālu atbalstu no Latvijas valsts budžeta līdzekļiem. Par publikācijas saturu atbild biedrība "Laiks-BL"

MAF
Mediju atbalsta fonds

SPORTS

Neapmierinātība arī Latvijas Sporta federāciju padomē

Būdami neapmierināti ar notiekošo Latvijas Sporta federāciju padomē (LSFP), tās biedri ir lēmuši sasaukt ārkārtas kopsapulci. Viņos neizpratni raisījušas vairākas organizācijas pēdējā laika darbības. Pie žurnālistiem nonākusi LSFP biedru vēstule, kurā tie izsaka neapmierinātību ar vairākām organizācijas darbībām. Tai ir 95 biedri un kopsapulci iespējams sasaukt, ja šādu vēlni izteikuši vismaz 10% biedru. Neoficiāli zināms, ka neapmierinātība ir vairāk nekā 10% biedru, kuri pēc saskaņošanas plāno LSFP valdē drīzumā iesniegt pieprasījumu par kopsapulces sasaukšanu.

Biedri nav apmierināti ar vairākām darbībām, ko tā veikusi pēdējās nedēļās.

Bļugers kopā ar Vegasas "Golden Knights" triumfē Stenlija kausa izcīnā

// FOTO: AP/Scanpix/LETA

Latviešu uzbrucējs Teodors Bļugers nakti uz trešdienu kopā ar Nacionālās hokeja līgas (NHL) komandu Vegasas "Golden Knights" triumfēja Stenlija kausa izcīnā. Stenlija kausa finālsērijas piektajā spēlē "Golden Knights" savā laukumā ar 9:3 (2:0, 4:1, 3:2) pieveica Floridas "Panthers", sērijā līdz četrām uzvarām triumfējot ar 4-1. "Golden Knights"

labā šajā spēlē komandas kapteinis Stouns iemeta "hat-trick", bet pa trim rezultatīvām piespēlēm Džeka Aikela un Ši Teodora kontā.

Šis ir pirmais Stenlija kausa "Golden Knights" vēsturē. Komanda NHL aizvadījusi tikai sešas sezonas. Līdzīgi kā visās iepriekšējās četrās finālsērijas spēlēs, arī šajā Bļugers nebija pieteikts. Latvietis Stenlija kausa izcīnā aizvadīja sešas spēles, tiekot pie vieniem vārtiem un rezultatīvas piespēles. Vienu maču uzbrucējs aizvadīja otrajā kārtā pret Edmontonas "Oilers", bet vēl piecas – Rietumu konferences finālā pret Dalasas "Stars". Visticamāk, Bļugera vārds netiks iegravēts uz Stenlija kausa. Tādā gadījumā viņam finālā būtu jāaizvada vismaz viena spēle vai arī čempiones rindās regulārās sezonas laikā jāpiedalās vismaz 41 mačā. Nevienu no kritērijiem uzbrucējs neizpildīja. Tiesa, vēsturē ir bijuši izņēmumi, kad pēc īpaša lūguma hokejista vārds tomēr uz kausa tiek iegravēts. Cita ziņa vēsti, ka Bļugera vārds, visdrīzāk, TIKS iegravēts. Jā, nevienu no abiem kritērijiem neizpildīja, bet komandai ļauts izvēlēties 52 vārdus, iespējams, ka to vidū būs "Teddy Blueger". Ši ir otrā reize vēsturē, kad Latvijas hokejists iegūst Stenlija kausu. Pirms tam 1996. gadā tas bija padevies tikai leģendārajam aizsargam Sandim Ozoliņam, kurš toreiz kopā ar Kolorādo "Avalanche" uzvarēja tieši "Panthers".

Girgensons paliek uzticīgs "Sabres" – jauns līgums uz vienu gadu

// FOTO: AP/Scanpix/LETA

Nacionālās hokeja līgas (NHL) klubs Buffalo "Sabres" pagarinājis līgumu ar latviešu uzbrucēju Zemgu Girgensonu. Jaunā vienošanās noslēgta uz vienu sezonu, kurā 29 gadus vecais Girgensons saņems 2,5 miljonus ASV dolāru. Pēdējās divās sezonās Girgensons bija "Sabres" kapteiņa asistents. Pēc kārtējās "Sabres" neveiksmīgās sezonas Girgensons neslēpa, ka labprāt paliktu organizācijā, kurā ir kopš NHL karjeras pirmssākumiem. "Ņemot vērā to, kas ir šajā komandā un

kādus soļus tā spērusi, es noteikti vēlētos būt daļa no tās," viņš teica. Pagājušajā sezonā Girgensons piedalījās 80 no 82 spēlēm, gūstot desmit vārtus un izdarot astoņas rezultatīvas piespēles. Tomēr vairāk Girgensons komandā zināms kā "melnā darba" darītājs un viņš bija visilgāk laukumā bijušais "Sabres" uzbrucējs, komandai spēlējot mazākumā. NHL aizvadītajās deviņās sezonās Girgensons 625 spēlēs guvis 81 vārtu, izdarījis 93 rezultatīvas piespēles un nopelnījis 171 soda minūti. Šo deviņu sezonu laikā "Sabres" – un līdz ar to arī Girgensons – tā arī ne reizi nav spēlējusi Stenlija kausā.

Eiropas III sporta spēles

Eiropas spēles notiek reizi četros gados. Sacensības no 21. jūnija līdz 2. jūlijam notiek Krakovā un citās Mazpolijas vojevodistes pilsētās. Eiropas trešajās spēlēs Latviju pārstāv 96 sportisti 17 sporta veidos.

Latvijas 3x3 basketbolisti kļūst par Eiropas spēļu čempioniem

// FOTO: F64

Latvijas 3x3 basketbola izlase sestdien Krakovā kļuva par Eiropas spēļu čempioni, finālcīņā ar 19:11 pieveicot Beļģijas izlasi. Komandas sastāvā ir Francis Lācis, Kristaps Gludītis, Zigmārs Raimo un Kārlis Apsītis. Ceturtdaļfinālā latvieši ar rezultātu 21:18 pārspēja Lietuvas 3x3 basketbolistus, bet pusfinālā ar rezultātu 21:19 uzvarēja Eiropas spēļu saimnieci Poliju. Cīņā par bronzu Polija ar 21:18 guva virsroku pār Beļģiju. Latvijas izlasei astoņus punktus guva Apsītis, sešus Lācis un piecus – Gludītis. "Visa nedēļa tika pavadīta ar patīkamām emocijām. Ceru, ka tās medaļas tikai turpinās nākt," teica Lācis, kurš mēneša sākumā ar Latvijas izlasi izcīnīja bronzas medaļu Pasaules kausā. Sieviešu turnīrā par čempionēm kļuva lietuvietes, kuras finālspēlē ar 19:16 pārspēja francūzietes, bet bronzas cīņā Spānija ar 21:15 bija pārāka pār Rumāniju. Latvijas 3x3 sieviešu basketbola komanda zaudēja apakšgrupas cīņās.

Agate Caune pasludināta par Eiropas spēļu čempioni 5000 metru skriešanā

Latvijas vieglatlēte Agate Caune piektdien Hožuvā tika pasludināta par Eiropas spēļu čempioni 5000 metru skriešanā. Caune 5000 metru skrējienā otrdien izcīnīja uzvaru Eiropas komandu čempionāta otrās līgas sacensībās, finišējot pēc 15 minūtēm un 15,21 sekundes. Trešās līgas sacensībās neviena no dalībniecēm neveica distanci ātrāk, bet piektdien spēcīgākās divīzijas sacensībās uzvaru ar rezultātu 15 minūtes un 25,09 sekundes izcīnīja itāliete Nadja Batokleti, ierindojoties otrajā vietā Eiropas spēļu sacensībās, bet bronzas medaļu Eiropas spēlēs nopelnot britu sportistei Henai Natolai, kura pirmajā divīzijā finišēja 4,4 sekundes aiz Batokleti. Eiropas komandu čempionāts šogad ir daļa no 2023. gada Eiropas spēlēm, Eiropas spēļu vērtējumā skaitot visu triju divīziju rezultātus. Pirmajās divās divīzijās katrā ir pa 16 komandām, bet trešo divīziju veido pārējās pieteiktās Eiropas Vieglatlētikas savienības komandas.

Šķēpmetēja Lina Mūze Eiropas spēlēs izcīnīja zeltu

Latvijas šķēpmetēja Lina Mūze svētdien Eiropas spēlēs ieguva zelta godalgu, uzrādot labāko rezultātu starp visām Eiropas spēļu divīzijām dalībniecēm. Mūze ceturtdien Eiropas komandu čempionātā otrās divīzijas sacen-

// FOTO: SCANPIX/EPA

sībās bija pirmā ar rezultātu 62,38 metri un nevienai no šķēpmetējām trešajā vai pirmajā divīzijā, kas sacensības aizvadīja tikai svētdien, neizdevās pārspēt viņas rezultātu. Sudrabu izcīnīja čehiete Nikola Ogrodņikova, kura svētdien pirmās divīzijas sacensībās meta šķēpu 61,75 metrus tālu un sasniedza savu labāko sezonas rezultātu. Savukārt labāko trijnieku noslēdza austriete Viktorija Hadsone, kura ceturtdien trešās divīzijas sacensībās raidīja šķēpu 60,27 metrus tālu.

Akmens Eiropas spēlēs 200 metru smaiļošanā izcīnīja bronzu

// FOTO: LETA

Latvijas smaiļotājs Roberts Akmens izcīnīja bronzas medaļu Eiropas spēļu finālā 200 metru distancē. Viņš piekāpās vien portugālim Mesiasam Baptistam (36,845) un zviedram Peteram Menningam (37,179). Akmens priekšbraucienā sasniedza labāko laiku (34,704 sekundes) un kvalificējās finālam. "Jūtos labi, taču nedaudz esmu arī bēdīgs, jo ļoti gribēju uzvarēt un pievienot zelta medaļu savai godalgu kolekcijai," pēc fināla teica Akmens. "Biju ļoti noguris pēc četriniekiem, kur izliku sevi visu, un nesaprotu, kur radu spēkus vieninieku sacensībām," atklāj airētājs. "Psiholoģiski ļoti gribēju tikt pie medaļas, un tāpēc varbūt tas izdevās. Perfekti paņēmu startu un mēģināju turēt tempu līdz galam."

(Turpinājums 20. lpp.)

Kopuzņēmums BALTINAMI piedāvā:

- PIRKT Jūsu daudzīvokļu namu vai tā daļu Rīgā;
 - PIRKT Jūsu zemi un mežu platības vai to daļas Latvijā;
 - SAKĀRTOT īpašuma tiesības.
- Izskatīsim visus piedāvājumus

Andris Padegs, Anita Batarags: 201-788-5315 (NJ)

abatarags@optonline.net

Raimonds Mauliņš +371-29-614-612 (LV)

raimondsmaulins@gmail.com

LATVIAN AMERICAN SHIPPING LINE

Kravas pārvadājumi starp ASV un Latviju!

Visāda veida kravas sūtījumi: **pārcelšanās** (uz vai no Latvijas), **auto transports**, **gaisa kravas**. Arī kārtojām palīdzības sūtījumus **uz Ukrainu** (caur Latviju).

• **Paku un grāmatu sūtījumi ir izgājuši un ir ceļā uz Latviju!**

Ir mums regulāri jūras un gaisa sūtījumi no NJ uz Rīgu! → Piesakieties mūsu paku epastiem!

Zvaniet: 1-888-LATVIAN • Rakstiet: info@lasl.com • www.lasl.com

Daugavas Vanagi ieskandina Liepāju

Mūzicē grupa "Saule i tuvāk"

Daugavas vanadžu salidojums: no kreisās Dace Dundure-Kluce (DVF Lielbritānijā pārstāve), Gunta Reynolds (DVK priekšsēde), Asja Ramate (DVL vanadžu vadītāja), Ināra Sikā (DV vanadžu priekšniece), Astra Kronīte (DVA vanadžu vadītāja)

No 26.-28. jūnijam Liepājā notiek Daugavas Vanagu centrālās (DVCV) valdes sēde. Pēc Daugavas Vanagu tradīcijas, organizācijas pārstāvji satiekas reizi gada uz klātienes sēdi, un šogad tas notiek Latvijā, Liepājā.

Ceļā uz Liepāju Daugavas Vanagu Centrālās valdes locekļi apmeklēja Lestenes memoriālo kompleksu – Brāļu kapus, piemiņas parku, baznīcu un topošo muzeju. Bija iespēja noklausīties saistošu vēsturnieka Valda Kuzmina vīziju par topošo latviešu karavīru piemiņas memoriālu,

kuŗu caurvīs trīs galvenās tēmas – cerība, tikšanās un gaidīšana.

Pie Lestenes Rumbas stacijas kaujās pirmo reizi cīnījās latviešu kareivji pretējās frontes pusēs – cīnījās brālis pret brāli, tēvs pret dēlu. Viņu stāsti un kauju apraksti tiks atspoguļoti jaunajā ekspozīcijā.

DVCV klātienes sēde sākas ar Daugavas vanadžu salidojumu, kur Vanadzē no Austrālijas, Kanadas, Latvijas un Lielbritānijas dalījās ar to, kas jauns noticis aizvadītajā gadā un ar saviem nākotnes plāniem. Sali-

dojumu vadīja Vanadžu priekšniece Ināra Sikā no Austrālijas.

Pēc Vanadžu salidojuma notika svinīgais DVCV sēdes atklāšanas akts, ko vadīja DV priekšnieks Aivars Sinka un DVL Liepājas nodaļas priekšsēdis Mārtiņš Dale. Starp apsveicējiem klātienē bija Ārlietu ministrijas speciālo uzdevumu vēstniece diasporas jautājumos Elita Gavele, Liepājas pašvaldības domes priekšsēdētāja vietnieks Salvī Roga. Tika saņemti rakstiski apsveikumi no Latvijas Valsts prezidenta Egila Levita, Aizsardzības ministres Ināras Mūrnieces, Tieslietu ministres Ineses Libiņas-Egneres.

Savā uzrunā DV priekšnieks Aivars Sinka atgādināja par Daugavas Vanagu panākumiem, darbojoties labdarībā un nacionālpolitikā. Viņš uzsvēra arī vajadzību Latvijas tautai apvienoties ap vienotu vēstures skatījumu, veidojot kopēju vēstures apziņu un dialogu.

Pēc atklāšanas akta klātesošajiem bija iespēja noklausīties brīnišķīgu Liepājas postfolka apvienības *Saulei tuvāk* koncertu.

DVCV izsaka sirsnīgu paldies visiem, kas palīdzēja sēdes rīkošanā, kā arī viesnīcai "Līva" par skaistajām telpām un pretnākšanu.

DVCV tikšanās Lestēnē

SARĪKOJUMI

SARĪKOJUMI

Redakcija lūdz lasītājus sazināties ar sarīkojumu un dievkalpojumu rīkotājiem, precizējot, vai paredzētie sarīkojumi notiks vai arī tie ir atcelti!

SIETLA (WA)

Sietlas latviešu sabiedriskais centrs (11710 3rd Ave. N. E. Seattle, WA 98125). Mājas lapa: www.seattlatviancenter.com.

SAGINAVA TĒRVETE

2023. gada Tērvetes sarīkojumu kalendārs, atrodams www.tervete.org.

ZIEMEĻKALIFORNIJA

(425 Hoffman Ave, San Francisco), Info: www.zklb.wordpress.com, ZKLB sekr. un informāc. daļas vadītāja Una Veilande tālr.: 408-813-5104, e-pasts: una.veilande@gmail.com.

DIEVKALPOJUMI

Bostonas latv. ev. lut. Trimdas dr.: (58 Irving st, Brookline MA 02445). Info: 617-232-5994, e-pasts: bostonastrimdasdraudze@gmail.com, tālr.: 617-232-5994 Māc. Igors Safins. Tālr.: 617-935-4917. E-pasts: igorssafins@gmail.com.

Čikāgas latv. ev. lut. Ciānas dr.: (6551 W Montrose Ave, Chicago IL 60634), tālr.: 773-725-3820; e-pasts: cianasdraudze@gmail.com; www.facebook.com/Cikagas-Cianas draudze 2550-4389-7965-234. **Dievk. notiek svētdienās 10:00.** Pēc dievk. kafijas galds.

Māc. Gundega Puidza, tālr. birojā: 773-736-1295; mājās: 708-453-0534, e-pasts: puidza@yahoo.com.

Čikāgas latv. ev. lut. Sv. Pēterā dr.: (450 Forest Preserve Dr, Wood Dale IL 60191). Tālr.: 630-595-0143. Māc. Ojārs Freimanis. 1-773-818 6965 St. Peters.lativian.church@gmail.com, inese42@outlook.com Inese Stokes priekšniece. **Dievk. notiek svētdienās 10:00.** Pēc dievk. kafijas galds.

Čikāgas latv. baptistu dr.: (820 Ontario St, Oak Park, IL 60302). Māc. Oļģerts Cakars. Tālr.: 708-383-5285.

Denveras latv. ev. lut. dr.: (10705 West Virginia Ave, Lakewood, CO 80226). Birojs atvērts ceturtdienās no 10:00 līdz 14:00. E-pasts: reglite@aol.com **Dievk. notiek svētdienās 9:30.** Pēc dievk. sadraudzība.

Detroitas Sv. Paula latv. ev. lut. dr.: (30623 W. Twelve Mile Road, Farmington Hills, MI 48334). **Dievk. notiek svētdienās 10:00.** Seko sadraudzības stunda.

Dienvīdfloridas latv. ev. lut. dr.: Shepherd of the Coast Luth. Church (1901 E Commercial Blvd, Ft. Lauderdale FL 33308). Info: Ilze Folkmane Gibbs, e-pasts: folkmane@hotmail.com Info: Andrejs Jugs, tālr.: 561-447-9050. **Dievk. notiek 14:00.** Pēc dievk. visi lūgti pie kafijas galda!

Dienvīdkalifornijas latv. ev.

lut. dr.: baznīca (1927 Riverside Dr., Los Angeles CA 90039).

Džamaikpleinas Trīsvienības latv. ev. lut. dr.: Unitarian Congregational Parish of Norton (2 W Main St, Norton, MA 02766). MA 02766). **Dievkalpojumi ar dievgaldu divreiz mēnesī 2:30 pēcpusdienā ar viesu mācītāju Iģors Safins.** Lūdzu, zvaniet draudzes sekretārei Zigrīdai Kručkovai par datumiem, tālr.: 617-323-0615.

Filadelfijas latv. ev. lut. Sv. Jāņa dr.: (301 N Newtown Street Road, Newtown Square, PA 19073), tālr.: 610-353-2227. Māc. Gija Galiņa. **2. jūlijā Dievkalpojuma nebūs – ASV neatkarības dienas nogale plkst. 11:00.**

Grandrapīdu latv. ev. lut. dr.: Faith Lutheran Church. (2740 Fuller Ave NE, Grand Rapids MI 49505.) Tālr.: 616-361-6003.) Māc. Aija Graham. Dr. pr. Ivars Petrovskis, tālr.: 616-975-2705. **Dievk. notiek divreiz mēnesī 2:00 pēcpusdienā.** Par datumiem, lūdzu, sazināties ar dr. pr. Ivaru. Pēc dievk. kafijas galds.

Grandrapīdu latv. katoļu dr.: Our Lady of Anglona (504 Grand Ave NE Grand Rapids MI 49503) Grand Rapids Association Nama – Māc. Mark Mitchell Priekšnieks Bronislavs Viscocks – tālr.: 616-540-1322. **Dievk. notiek katru svētdienu 10:00 – seko kafijas galds.**

Kalamazū latv. ev. lut. apv. dr.: (122 Cherry Hill St, Kalamazoo MI 49006).

Māc. Aija Graham. Latviešu ev. lut. apvienotā draudze notur klātienes dievkalpojumus katru svētdienu, plkst. 10:00. Pieejami arī sprediķu ieraksti draudzes YouTube kanālā (meklēšanas atslēgas vārds "Latviešu apvienotā draudze Kalamazū").

Klīvlāndes apvienotā latv. ev. lut. dr.: (1385 Andrews Ave, Lakewood, OH 44107) Draudzes dievk. notiek svētdienās 11:00. Bībeles stundas notiek 10:00 katrā mēneša otrajā un ceturtdajā trešdienā.

Baptistu dr.: Bethel Baptist Church (2706 Noble Rd, Cleveland 44121) Dievk. notiek svētdienās 14:30.

Linkolnas apv. latv. ev. lut. dr.: (3300 C St, Lincoln NE 68510). Dievkalpojumi ar viesu mācītājiem latviešu un angļu valodā plkst. 10:00. Par datumiem sazināties ar draudzes pr. Kārli Indriksu, tālr.: 402-730-3427, e-pasts: kindriks@aol.com. Pensionāru saiets katrā mēneša otrajā ceturtdienā plkst. 11:00 sabiedriskajās telpās. **Latvian Hall** (Latviešu ev. lut. sabiedriskās telpās, 33rd & Mohawk iela, Baznīca, 33rd & C iela, Linkolnā. kunora@windstream.net.

Mančesteras latv. ev. lut. dr.: (dievk. Notiek Holy Transfiguration Romanian Orth. Church, 2 Winter St., Manchester, CT 06040). Dr. pr. Astra Vilinskis, tālr. 413-568-9062. **8. jūlijā,**

plkst. 11:00 dievkalpojums ar dievgaldu. Viesmāc. Igors Safins. Sekos kafijas stunda.

Milvoku latv. ev. lut. Sv. Trīsvienības dr.: (1853 N 75th St, Wauwatosa WI 53213), tālr.: 414-258-8070. Māc. Jānis Ginters tālr.: 260-797-5695 Draudzes priekšnieks: Andrejs Junge tālr.: 414-416-6157 Dievk. notiek svētdienās 10:00.

Minneapolis – St. Paulas latv. ev. lut. dr.: (3152 17th Ave S, Minneapolis MN 55407). Minneapolis St. Paulas latviešu evanģēliski luteriskās draudzes video dievkalpojumi notiek katru nedēļu, tos var skatīties mndraudze.org

Montrealas latv. Trīsvienības ev. lut. dr.: Trinity Latvian Church (P.O. Box 39, Station NDG, Montreal QC H4A 3P7), tālr.: 514-992-9700. www.draudze.org pr. Jānis Mateus tālr.: 514-481-2530, e-pasts: prez@draudze.org.

Ņūbransvikas un Leikvudas latv. ev. lut. dr.: (Latvian Lutheran Church, P.O. Box. 1008, Maplewood, NJ 07040). Dievkalpojumi notiek NJ Latviešu biedrības namā Priedaine, (1017 State Route 33, Freehold, NJ 07728), māc. Ieva Pušmucāne-Kineyko, e-pasts: latvian-lutheranchurch@gmail.com. Ņūbransvikas – Leikvudas latviešu ev. lut.

(Turpinājums 19. lpp.)

Dieva mierā ir aizgājis mūsu brālis
IVARS KĀRLIS JAKOVICS

Dzimis 1942. gada 15. martā Rīgā,
miris 2023. gada 1. jūnijā *Lutherville, Maryland*

Dusi saldi... Viņu piemin
BRĀLIS ARTŪRS JAKOVICS AR ĢIMENI
MĀSA MĀRA JAKOVICS ZIEDIŅŠ AR ĢIMENI

Mūsu loceklis

Fil! DAUMANTS HĀZNERŠ, Lettg!

Dzimis 1937. gada 25. augustā Rīgā,
miris 2023. gada 21. jūnijā *Antioch, IL*

Viņu mīlā piemiņā paturēs
ČIKĀGAS KORPORĀCIJU KOPA

Mūžībā aizgājusi korp. Dzintra filistre
**IZOLDE ZĪVERS-PRICE,
46. coetus**

Viņu mīlā piemiņā paturēs
BIJUŠĀS BUFFALO DZINTRAS KOPAS LOCEKLES UN
KRUSTTĒVS FIL! INESE LEIMANE

Vēl vienu sārta rožu ziedu...

DIEVKALPOJUMI

(Turpināts no 18. lpp.)

Dievkalpojumi notiek kapelā,
NJ Latviešu biedrības namā
“Priedaine”, (1017 State Route
33, Freehold, NJ 07728).

Ņujorkas latv. ev. lut. dr.:
Jonkeru baznīca (254 *Valentine Ln, Yonkers NY*). Salas
baznīca (4 *Riga Ln, Melville NY*). St. Andrew baznīca (335
Reynolds Ave, Parsippany NJ).
Brāļu kapi (414 *Bloomer Rd, Tannersville NY St. John's bazn,*
81 *Christopher St, New York*).

2. jūlijā Katskilu noņemne
Sveciņu dievkalpojums 18:00
prāv. Anita Vārsberga Pāža. 9.
jūlijā Katskilu noņemne 11:00
prāv. Anita Vārsberga Pāža. 16.
jūlijā Katskilu noņemne 11:00
māc. Saivars. 23. jūlijā Katskilu
noņemne 11:00 māc. Saivars.
Jonkeru baznīcā 10:30 laju
dievkalpojums Baiba Kļaviņa.
Salas baznīcā 10:30 māc. Saliņš.
30. jūlijā Katskilu noņemne
Sveciņu dievkalpojums 18:00
māc. Saliņš.

Ročesteras ev. lut. Krusta
dr.: *Atonement Lutheran Church*
(1900 *Westfall Rd, Rochester*
NY 14618).

Saginavas latv. ev. lut. dr.:
(128 *N Elm St, Saginava, MI*
48602). Mācītāja Biruta Puiķe-
Wilson, mob. (269) 2675-330.
Kontaktpersona *Mary Beth*
Dzirnīns, mob. (989)781-1163.
E-pasts: *dzirnins@chartermi.net*.
Dievkalpojumi vienreiz mē-
nesī, 1:00 pēcpusdienā, seko
kafijas galds ar groziņiem.

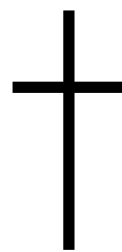
Sandiego latv. ev. lut. dr.:
Ascension Lutheran Church
(5106 *Zion Ave, San Diego, CA*
92120), Dr. pr. Jānis Legzdīns,
tālr.: 1-619-630-8143, e-pasts:
janislegzdins@hotmail.com.
Dievkalpojumi notiks iekšienē
un jānēsā sejas maskas.

Sentluisas latv. ev. lut. dr.:
Christ Lutheran bazn (#1 Selma
Ave, Webster Groves, MO 63119).
Dievk. vadīs Māc. Dace Skudiņa.
Dr. pr. I. Kalniņa, tālr.: 314-457-
1830, *kalninsirene@gmail.com*.

Sietlas. lut. dr.: (11710 *3rd*
Ave. N.E. Seattle, WA 98125).
Dievkalpojumi notiek plkst.
10:30. Draudzes priekšnieks
Jānis Šulcs, tālr.: 206-406-5226,
e-pasts: *prieksnieks@seattlelat-*
vianchurch.org. Baznīcas mājas
lapa: *www.seattlelatvianchurch.*
org. Dievkalpojumi notiek plkst.
10:30. Draudzes priekšnieks
Jānis Šulcs, tālr.: 206-406-5226,
11. jūlijā Pensionāru pusdi-
enas plkst. 12:00 Sietlas latviešu
centrā. 15. jūlijā – 5. augustā
Vasaras vidusskola “Kursa” Rie-
tumkrasta Latviešu izglītības
centrā Šeltonā.

Skenektedijas latv. ev. lut.
dr.: *Trinity Lutheran Church*
(35 *Furman St, Schenectady NY*
12308). Diakone Linda Snie-
dze-Taggart. Skenektedijas drau-
dzes Tautas Sēru dienas diev-
kalpojums ir 18. jūnijā plkst.
2.00 pēcpusdienā. Pēc tam
sekos dievgalds. Diak. Linda
Sniedze Taggart.

St. Pētersburgas latv. ev. lut.

Mūžībā aizgājusi
mūsu mīlā

**IRINA KRŪMIŅŠ,
dzim. FREIMANIS**

Dzimumi 1932. gada 4. septembrī Liepājā, Latvijā,
mirusi 2023. gada 21. martā *Northville, MI*

*Klusums klusumā runā
Vārdus, ko neaizmirst.*

(Hugo Krūmiņš)

Dziļās skumjās
MINJONA KĻAVIŅA
KRUSTDĒLS JĀNIS UN ZINTA KĻAVIŅI
FILIPS UN ELITA
KATRĪNA, ALEKSIS UN PAULS KĻAVIŅI
LĪZE UN MIKELIS
KRISTĪNE UN JĀNIS RĪSBERGI
STEWART UN PHILIP SELL
ANSIS UN ELAINE KRŪMIŅI

TĀLIVALDIS STŪRIS

Dzimis 1931. gada 12. aprīlī Latvijā,
miris 2023. gada 14. martā ASV

Mīlā piemiņā paturēs
MEITA ILZE STŪRIS HALLMAN
UN MAZMEITA OLĪVIJA

*Un ja tev svešumā jāaiziet bij
Uz lielo un pēdējo dusu,
Tad mūžības sapnī Dievs ieaudīs
Dzimtenes mirdzumu klusu.*

dr.: Draudzes mācītājs Aivars
Pelds, T: 515-991-4640, epasts:
aivars@pelds.com. Visi dievkal-
pojumi notiek *Faith Lutheran*
baznīcā (2601 *49th Street North,*
St. Petersburg, FL 33710).

Toronto – Sv. Jāņa ev. lut.
latv. dr.: (200 *Balmoral Ave,*
Toronto, ON M4V 1J6), tālr.:
416-921-3327, E-pasts: *bazni-*
ca@bellnet.ca. E-pasts: *grie-*
tins@gmail.com. Priekšnieks:
Kārlis Vasarājs, pr. vietn. Sibilla
Korule. Dāmu kom. pr. Maija
Sukse, tālr.: 416-221-4309.

Vašingtonas (DC) latv. ev.
lut. dr.: (400 *Hurley Avenue,*
Rockville, MD 20850 – 3121).
Tālrunis: 301-251-4151, epasts:
dcdraudze@gmail.com, *ww.*
dcdraudze.org. Prāveste Anita
Vārsberga Pāža (tālr.: 301-302-
3270). Draudzes priekšniece
Dace Zalmane.

Katru svētdienu 11:00 diev-
kalpojums – klātienē & tieš-
saistē (ZOOM). Katru trešdienu
10:00 Rīta svētbrīdis (ZOOM).
ZOOM pieslēgšanās norādes ir
atrodamas draudzes mājas lapā
www.dcdraudze.org.

Lūgums turpmāk SARĪKOJUMU un
DIEVKALPOJUMU ziņas sūtīt Inesei Zaķis
uz e-pastu *rigaven@aol.com* līdz piektdienai vai tieši
uz redakciju Rīgā, uz e-pastu: *redakcija@laiks.us*
ne vēlāk kā PIRMDIENĀS

SPORTS

(Turpināts no 17. lpp.)

Šāvējs Upelniņš
iegūst sudraba godalgu
Eiropas spēlēs

// FOTO: PHILIPPE LOPEZ / AFP

Dainis Upelniņš svētdien Polijā sasniedza Eiropas spēļu finālu stenda šaušanā apaļajā stendā un izcīnīja sudraba godalgu. Vispirms fināla pirmajā kārtā kvalifikācijas astoņi labākie šāvēji tika sadalīti divās grupās pa četriem. Upelniņš, sašaujot 30 mērķus, bija labākais savā grupā un iekļuva izšķirošajā cīņā par godalgām. Izšķirošajā finālā Latvijas šāvējs 12 kārtās sašāva 37 mērķus, kamēr par uzvarētāju kļuva zviedrs Ēriks Markuss Svensons, kurš sašāva par vienu mērķi vairāk. Trešajā pozīcijā ierindojās Somijas pārstāvis Ētu Kallioinens ar 27 precīzi sašautiem mērķiem.

Tarvida Eiropas spēlēs
izcīnā bronzu taekvondo

// FOTO: facebook.com

Eiropas spēlēs Latvijas taekvondo cīkstone Jolanta Tarvida izcīnīja bronzas godalgu. Izšķirošajā cīņā par bronzas godalgu latviete ar 2-1 pārspēja Horvātijas pārstāvi Ivanu Areliču (10.). Tarvida, kura svara kategorijā līdz 62 kilogramiem izsēta ar devīto numuru, pirmās kārtas cīņā ar 2-1 uzvarēja serbieti Nadu Savkoviču (8.), bet pēc tam ceturtdaļfinālā latviete ar 0-2 piekāpās sacensību favorītei Sārai Šāri no Beļģijas, kura ir arī pasaules čempione. Beļģiete pēc tam sasniedza finālu, kas ļāva Tarvidai iekļūt gandarījuma turnīrā, kurā viņa pirmajā kārtā ar 2-0 bija pārāka pār zviedrieti Tindru Elinu Andešoni (16.). Izšķirošajā cīņā par bronzas godalgu latviete ar 2-1 pārspēja Horvātijas pārstāvi Ivanu Areliču (10.).

Gruzītis izcīnā sudraba
Eiropas spēlēs boulderingā

Latvijas pārstāvis Edvards Gruzītis izcīnīja otro vietu spor-

// FOTO: Edvards Gruzītis/Facebook

ta kāpšanas sacensībās boulderingā. Finālā, kurā sacentās seši sportisti, Gruzītis izdevās pieveikt divus maršrutus trīs mēģinājumos un fiksēt trīs zonas ar septiņiem piegājieniem. Līdz pat ceturtajam jeb pēdējam maršrutam Latvijas pārstāvis bija līderis, taču, nefiksējot nevienu zonu tajā, viņš noslidēja uz otro vietu. Pirmo vietu ieņēma francūzis Tomass Lemanjē, kurš arī sasniedza divas virsotnes, taču fiksēja par vienu zonu vairāk, izmantojot attiecīgi sešus un astoņus mēģinājumus. Bronzu izcīnīja Šveices pārstāvis Žiljēns Klemenss.

Porziņģis maiņas
darījumā nonāk
Bostonas "Celtics"
komandā

// FOTO: AP/Scanpix/LETA

Latvijas basketbolists Kristaps Porziņģis trešdien trīs komandu maiņas darījumā nonāca Nacionālās basketbola asociācijas (NBA) komandā Bostonas "Celtics", vēsta ESPN basketbola apskatnieks Eidriens Vodžnarovskis.

Jau vēstīts, ka "Celtics" aizvadīja nopietnas sarunas ar Vašingtonas "Wizards" un Losandželosas "Clippers" par trīs komandu maiņas darījumu, kurā Porziņģis nonāktu Bostonā, tomēr šis darījums izjuka.

Lai arī šis darījums neizdevās, "Celtics" un "Wizards" turpināja meklēt sev piemērotāko variantu, tāpēc šajā maiņā tika iesaistīta Memfisas "Grizzlies". Vodžnarovskis ziņo, ka "Celtics" no "Wizards" saņems Porziņģi, bet no "Grizzlies" – 2023. gada NBA drafta 23. izvēli un 2024. gada drafta pirmās kārtas izvēli. "Wizards" no "Grizzlies" iegūs Taiusu Džounsū, bet no "Celtics" – 2023. gada NBA drafta 35. izvēli, Danilo Galināri un Maiku Muskalu. Savukārt "Grizzlies" no "Celtics" saņems Markusu Smārtu, kuru 2022. gadā atzina par NBA labāko aizsardzības spēlētāju. Lai šis darījums varētu notikt, Porziņģis neizmantos līgumā iekļauto iespēju atteikties no sava līguma pēdējā gadā, kurā viņam paredzēta 36 mil-

jonu dolāru liela alga.

Porziņģim aiz muguras ir Nacionālās basketbola asociācijas (NBA) rezultatīvākā sezona karjerā – vidēji 65 spēlēs gūti 23,2 punkti un izcīnītas 8,4 atlēkušās bumbas. Jau iepriekš ziņots, ka viņa pakalpojumus šajā starpsezonā iekāroja ne viens vien klubs. Šī nav pirmā reize, kad Porziņģa vārds locīts saistībā ar pāreju uz "Celtics". Vēl 2017. gadā Ņujorkas "Knicks" prezidents Fils Džeksons vedis sarunas ar Bostonu par latvieša iekļaušanu maiņas darījumā, taču prasības bijušas pārāk augstas – viņš vēlēties saņemt drafta trešo numuru (ar to "Celtics" toreiz izvēlējās Teitumu), pirmās kārtas izvēli 2018. gada draftā un uzbrucējus Braunu un Džeju Krauderu. Bostonas "Celtics" aizvadītajās sezonās bijusi viena no spēcīgākajām komandām NBA Austrumu konferencē. Šajā sezonā tā izslēgšanas spēlēs zaudēja konferences finālā, ar 3-4 piekāpjoties Maiami "Heat". Savukārt 2021./2022. gada sezonā "Celtics" spēlēja NBA finālā, kurā ar 2-4 zaudēja Goldensteitas "Warriors". Savukārt "Wizards" ar šo maiņas darījumu turpināja savu sastāva pārbūvi. Aizvadītajā nedēļas nogalē "Wizards" uz Finikisas "Suns" aizmainīja savu ilggadējo līderi Bredliju Bilu, bet Kails Kuzma izmantoja iespēju nepalikot komandā un lūkos pēc ilgtermiņa līguma. Porziņģis savā NBA karjerā aizmainīts tika trešo reizi. 2015. gada NBA draftā latvieti izvēlējās Ņujorkas "Knicks", bet 2019. gadā viņš maiņas darījumā nonāca Dalasas "Mavericks". Savukārt 2022. gada februārī Porziņģis pārcēlās uz "Wizards", un šajā darījumā tika iesaistīts arī cits latvietis Dāvis Bertāns

Beļģijas basketbolistes izcīnā
Eiropas čempionu
titulu

Beļģijas sievietes basketbola izlase svētdien Ļublanā pirmo reizi vēsturē kļuva par Eiropas čempionēm. Finālā beļģietes, lielāko daļu spēles atradoties iedziņņos, atspēlēja un ar rezultātu 64:58 (13:17, 12:15, 18:16, 21:10) uzvarēja Spāniju, noslēdzot Eiropas čempionāta finālturnīru bez neveiksmēm. Pēc pirmajām divām ceturtdaļām spānietes bija iekrājušas deviņu punktu pārsvaru, kas līdz noslēdzošajam spēles ceturksnim bija sarucis līdz pieciem punktiem. Beļģietes turpināja atspēlēšanos un nedaudz vairāk kā četras minūtes līdz pamatlaika beigām jau bija tikušas pie viena punkta pārsvara (55:54), kuru ar neatlaidīgu spēli aizsardzībā līdz pamatlaika beigām palielināja līdz sešiem punktiem. Uzvarētāju rindās Emma Mēsemana izcēlās ar 24 punktiem un astoņām bumbām zem groziem, bet Kiara Linskensa, gūstot 18 punktus un izcīnot 15 atlēkušās bumbas, sakrāja "double-double". Spānietēm rezultatīvākā ar 14 gūtajiem

punktiem bija Karalta Kasasa. Par Eiropas čempionāta finālturnīra vērtīgāko spēlētāju tika atzīta Emma Mēsemana.

Spānijas sievietes basketbola izlase, finālturnīru sāka ar zaudējumu Latvijai, sestdien nodrošināja vietu meistarsacīkšu finālā, kurā zaudēja spēles pēdējās minūtēs. Latvija A grupā, pēc uzvaras pirmajā spēlē pret Spāniju, nākamajās divās zaudēja Grieķijai un Melnkalnei, neiekļūstot izslēgšanas spēlēs.

Ostapenko izcīnā
savas karjeras sesto
WTA čempiones titulu

// FOTO: Reuters/Scanpix/LETA

Latvijas tenisiste Jeļena Ostapenko svētdien, 25. jūnijā, triumfēja Birmingemas turnīra finālā, izcīnot savu sesto vien-spēļu čempiones titulu. Ostapenko finālā ar rezultātu 7-6 (10:8), 6-4 pārspēja Čehijas tenisisti Barboru Krejčikovu. Pirmajā setā Ostapenko bija pat iedziņņos ar 7:8, taču galotnē spēja gūt trīs punktus pēc kārtas. Otrajā setā viss šķietami gāja pēc Ostapenko plāna, un viņa divas reizes lauza pretinieces servi, panākot rezultātu 5-1. Tomēr mača noslēgums izvērtās dramatisks, jo nākamās trīs geimūs uzvarēja Krejčikova. Izšķirošajā geimā Ostapenko nonāca iedziņņos ar 15:30, bet tad viņa guva nākamās punktus, kas ļāva triumfēt turnīrā. Ostapenko WTA rangā atrodas 17.vietā un turnīrā izsēta ar otro numuru, bet ranga 12.pozīcijas īpašnice Krejčikova ir šī turnīra pirmā rakete. Ostapenko ar Krejčikovu aizvadīja savu septīto savstarpējo spēli.

Latvijas volejbolisti
Eiropas Sudraba
līgā pieveic Austriju

Latvijas valstsvienība Grācā Austriju pieveica ar 3-0 (25:19, 25:19, 25:19).

Latvijai spēli sāka Kristaps Šmits, Edvīns Skrūders, Gustavs Freimanis, Atvars Ozoliņš, Vladislavs Blumbergs un Renārs Pauls Jansons, kā arī abi "libero" Kaspars Kronbergs un Dāvis Emīls Melnis. Komandas kapteinis Ozoliņš guva 15 punktus, uzbrūkot ar 62% efektivitāti, Renārs Jansons sakrāja 14 punktus (57% efektivitāte), bet Šmits guva 13 punktus, uzbrūkot ar

81% efektivitāti. Mājiniekiem Červiņskis, kurš pirmajā setā sakrāja deviņus punktus, visā spēlē guva 16 punktus. Latvija bija pārāka uzbrukumos gan gūto punktu (50:36), gan uzbrukumā efektivitātes (68%:42%) ziņā, kā arī bija labāka blokā (8:3).

"Pirmo divu setu laikā bija ļoti priecīgs, jo, piemēram, pirmajos divos setos iztikām bez nevienas kļūdas uzbrukumā. Šai komandai šādu sniegumu es neatceros. Arī Edvīns teicami vadīja saspēli. Es redzu komandas progresu," spēli vērtēja Latvijas izlases galvenais treneris Mihals Meško Gogols.

Pusfināli, kā arī spēles par pirmo un trešo vietu notiek sava laukuma un izbraukuma spēļu formātā, uzvaru svinot labākajām vienībām divu maču summā.

Latvijas volejbolisti
pārliecinoši uzvar
Kipru

Latvijas vīriešu volejbola izlase otrdien Eiropas Sudraba līgas turnīra trešajā spēlē 3-0 (25:17, 25:17, 25:14) pārspēja Kipras valstsvienību un nodrošināja pirmo vietu grupā. Uzvarētāju rindās Kristaps Šmits sakrāja 15 punktus un bija rezultatīvākais, Renārs Pauls Jansons pievienoja 14 punktus, bet Gustavs Freimanis tika pie 11 punktiem. A grupā Latvijai trīs spēlēs ir deviņi punkti, Kipra tikusi pie sešiem punktiem, kamēr Fēru salu volejbolisti visās četrās cīņās palika bez punktiem. Latvijas un Kipras izlase Sudraba līgas turnīru sāka ar divām 3-0 uzvarām pār Fēru salu volejbolistiem. Latvieši Rīgā mājinieku lomā aizvadīs vēl vienu maču ar Kipru. Eiropas Sudraba līgas otrā grupā sacensās Austrija, Gruzija un Ungārija. Divas labākās katras grupas komandas iekļūs pusfinālā. Pusfinālā un finālā uzvarētāji pāros tiks noskaidroti spēlēs savā pretinieka laukumā. Galvenajam trenerim Mihalam Gogolam izlasē palīdz Raimonds Liniņš, kā arī divi Polijas treneri – trenera palīgs un statistiķis Adams Toločko un fiziskās sagatavotības treneris Andžej Zahorskis.

Lielisks sākums,
bet nesekmīgs
turpinājums

Latvijas sievietes basketbola izlases uzvara pār Spāniju Eiropas čempionāta finālturnīrā Telavivā nav slikts sacensību sākums, pēcspēles preses konferencē teica Latvijas valstsvienības galvenais treneris Gundars Vētra. Latvija pieveica Spāniju ar 67:63 (17:15, 20:13, 18:19, 12:16), svinot pirmo uzvaru sešās savstarpējās cīņās Eiropas meistarsacīkšu finālturnīros.

Diemžēl Latvija A grupā pēc uzvaras pirmajā spēlē ar Spāniju nākamajās divās piekāpās Grieķijai un Melnkalnei, neiekļūstot izslēgšanas spēlēs.

Sporta ziņas sakopojis
ANDRIS KĻAVIŅŠ